

panorama wałbrzyska

www.walbrzych.naszemiasto.pl

Nr 10

NA WOKANDZIE
**PIERWSZY
PRAWOMOCNY
WYROK
ZA MOBBING
W POLICJI.
SZYKUJĄ SIĘ
NASTĘPNE**
str. 6

TRAGEDIA W WAŁBRZYCHU

Śmiertelny pościg za motocyklistą

W Wałbrzychu 21-letni motocyklista zginął po tym, jak nieoznakowany radiowóz zajął mu drogę.

Policja wydała oświadczenie w sprawie tragicznego wypadku na Starym Zdroju.

str. 3

Policja wydała następującej treści oświadczenie:

„Policjanci Wydziału Ruchu Drogowego Komendy Miejskiej Policji

w Wałbrzychu zauważyli kierującego motocyklem typu cross, który nie posiadał tablic rejestracyjnych. Funkcjonariusze podjęli decyzję o zatrzyma-

niu pojazdu do kontroli drogowej. Kierujący 21-letni mężczyzna nie zastosował się do wydawanych sygnałów świetlnych i dźwiękowych i podjął

próbę ucieczki. Sposób jego jazdy stwarzał realne zagrożenie dla innych uczestników ruchu drogowego oraz pieszych. (...)

W dynamicznie rozwijającej się sytuacji (...) kierujący stracił panowanie nad motocyklem i uderzył w element infrastruktury drogowej”. ©©

NOMINACJE

Mamy troje nowych Ambasadorów Wałbrzycha. To wybitne postaci ze świata nauki, biznesu i sportu **str. 4**

ARTEFAKTY

Wałbrzyski badacz i historyk regionu odnalazł w muzeum we Wrocławiu „mieszowski skarb” **str. 5**

DROGOWNICTWO

Zima daje popalić wykonawcom dróg. Wciąż mają z nią problemy. W Wałbrzychu na zakończenie remontów czekają cztery ulice **str. 8**

Nr ISSN 2082-8446
Nr indeksu 272663

Urszula
Baumann

Niania za 69 miliardów

Pusta lodówka, zimne mieszkanie, niewykupione leki. Według „Raportu o biedzie” Stowarzyszenia Wiosna, ponad 400 tysięcy seniorów żyje w ubóstwie. Tymczasem Polska szybko się rozwija i dziś jest już w gronie 20 największych gospodarek świata. Są pieniądze na 800 plus, Dobry Start czy babciowe. Wsparcie trafia do rodzin mniej zamożnych, którym ratuje domowe budżety, i do takich, które nie odczułyby jego braku.

Jednocześnie mamy największy deficyt budżetowy w Europie i rosnący dług publiczny. Eksperti biją na alarm i ostrzegają przed katastrofą. Wskazują, że należałoby ograniczyć albo wręcz zlikwidować popularne społeczne transfery. 500 plus nie spełniło oczekiwań i nie zdołało podnieść wskaźnika dietetności. Od początku miało zapach kielbasy wyborczej. Podobnie pachniało 800 plus i babciowe. Nie broni się też 300 zł, rozdawane na każdego ucznia - biednego i bogatego.

Każdy lubi dostawać prezenty, ale nie jesteśmy Zjednoczonymi Emirataми Arabskimi, które opłacają nawet najdroższe zagraniczne studia, podarują działkę budowlaną i zapewnią bezpłatną opiekunkę samotnemu seniorowi. Nie leżymy na ropy, nie śpimy na pieniądzach, a na społeczne programy zrzucamy się wszyscy.

Zlikwidowanie tych programów pozwoliłoby zaoszczędzić na wydatkach i bardziej skupić się na pomocy najuboższym. Niestety, nasze państwo z powodów czysto politycznych stało się drogą niańką dla ludzi młodych, silnych i zdrowych. A w przyszłym roku kolejne wybory i kolejny festiwal obietnic... ©

POWIAT WAŁBRZYSKI

Dostali fundusze na przebudowę drogi

W najbliższym czasie zostanie wyremontowana droga pomiędzy Gostkowem i Nowymi Bogaczowicami. Powiat wałbrzyski dostał właśnie dofinansowanie tej inwestycji - 1.650 tys. zł z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg 2026.

Przewidziany do przebudowania odcinek ma około kilometra i jest fragmentem drogi powiatowej nr 3464D. Całkowity koszt inwestycji wynosi 3,3 mln zł. W jej ramach zostaną wykonane m.in. wymiana nawierzchni i odwodnienia drogi, a także modernizacja przyległej infrastruktury.

- Dzięki dofinansowaniu znacząco przyspieszy realizacja inwestycji, a mieszkańcy regionu zyskają nowoczesną i bezpieczną trasę komunikacyjną - zapewniają w starostwie powiatowym w Wałbrzychu. PG

WAŁBRZYCH

Piesza wtargnęła wprost pod samochód

Wałbrzyska policja prowadzi postępowanie w sprawie wypadku, do którego doszło na wałbrzyskim Podgórzu. Na ul. Niepodległości kobieta wtargnęła zza autobusu komunikacji miejskiej wprost pod jadący samochód osobowy. 62-letni kierujący nie był w stanie zareagować. 74-letnia kobieta została potrą-

cona i upadła na jezdnię. Trafiła do szpitala.

Wstępnie ustalono, że nie doznała poważniejszych obrażeń, zagrażających jej zdrowiu. Policja prowadzi szczegółowe postępowanie w sprawie tego zdarzenia. I przypomina, że pieszy zawsze powinien zachować czujność przed wejściem na jezdnię. ADA

Czy powstanie u nas kolejny sklep Dino?

Adrianna Szurman
Wałbrzych

Na wałbrzyskim Podzamczu ma stanąć nowy market sieci Dino. Sklep ma się pojawić przy al. Podwale, gdzie dzisiaj działa strzeżony parking.

Sieć Dino wystąpiła o pozwolenie na budowę nowego marketu przy al. Podwale na Podzamczu w styczniu tego roku. Jak usłyszeliśmy w Biurze Administracji Architektoniczno-Budowlanej, wniosek jest obecnie procedowany.

Market ma stanąć na działce naprzeciwko kościoła pw. Piotra i Pawła i plenerowej siłowni. Po sąsiedztwie działają dwa pawilony handlowe oraz Biedronka w Szczawnie-Zdroju. Dzisiaj w tym miejscu jest zlokalizowany strzeżony parking. Czy zostanie zlikwidowany?

- Mamy wstępną umowę z siecią Dino. Sklep, który ma tu powstać, nie zajmie całej powierzchni parking. Zarówno po prawej, jak i po lewej stronie działki, która ma należeć do sieci, jest jeszcze sporo prze-

strzeni, około 2 i 2,5 tys. m kw. powierzchni. Rozważamy przygotowanie tam ogrodzonych, bezobsługowych parkingów - mówi nam Maciej Zdobych, właściciel terenu.

Jak dodaje, byłyby to parkingi na szlaban, który automatycznie czyta numery rejestracyjne pojazdu. Na razie, dopóki umowa nie zostanie sfinalizowana, parking nadal będzie działał. W późniejszym terminie na płocie pojawi się tablica z informacjami dla chętnych do wynajęcia miejsca na parking.

- Mają być podobne do tych, jakie przygotowała dla mieszkańców Spółdzielnia Mieszkaniowa Podzamcze - dodaje pan Maciej.

Warto dodać, że sklep marki Dino działa już przy ul. Fortecznej na Podzamczu. Nowy jest budowany na Starym Zdroju i Białym Kamieniu. Funkcjonują także sklepy przy ul. Świdnickiej i w Szczawienku.

- Lubię kupować tam mięso z lady, poza tym mam wszystko, czego mi trzeba na obiad, śniadanie i kolację - zapewnia nas pani Ania z Podzamcza. ©

JAWORZYNA ŚLĄSKA

Z wód „Żwirowni” wyłowiono ciało

Na obrzeżach Jaworzyny Śląskiej doszło do tragedii. 28 lutego około godz. 14.30 zaalarmowano służby, że w zbiorniku żwirownia dryfuje ciało człowieka. Na miejsce natychmiast ruszyli ratownicy i policjanci. Wyciągnęli mężczyznę na brzeg. Niestety, lekarz mógł już tylko stwierdzić zgon. Mężczyzna nie miał przy sobie dokumentów.

- W wodzie znajdowało się ciało około 50-letniego mężczyzny. Policjanci ustalają tożsamość denata - powie działka nam aspirant Magdalena Ząbek z KMP w Świdnicy.

Policjantka zaznaczyła, że obecnie trudno jest przesądzać o przyczynach i bliższych okolicznościach tragedii. Wiadomo jednak, że „Żwirownia” w Jaworzynie Śląskiej co roku zbiera śmiertelne żniwo. Do wypadków dochodzi jednak głównie ciepłą wiosną i latem, kiedy ludzie szukają ochłody w wodzie.

Zbiornik jest zdradziecki, miejscami bardzo głęboki. To miejsce po dawnej żwirowni, która tu działała. Ma wymiary około 600x400 metrów. Adrianna Szurman

POŁONEZ MATURZYSTÓW

Uczniowie klas maturalnych z wałbrzyskich szkół średnich zatańczyli na Rynku poloneza. Taki miejski taniec to już tradycja. - W tym roku maturzyści tańczyli jedenasty raz - mówił Robert Wróbel, dyrektor II Liceum Ogólnokształcącego. Ta szkoła jak co roku była organizatorem wydarzenia. Zjawili się też przedstawiciele III i IV liceum oraz Zespołu Szkół Energetycznych. - Poloneza zatańczyło stu uczniów. To reprezentacja maturzystów, bo w tym roku mamy ich w mieście około tysiąca - wyjaśniał Roman Szelemej, prezydent Wałbrzyska. PG

TRAGEDIA W DZIELNICY STARY ZDRÓJ ZGINĄŁ 21-LETNI MOTOCYKLISTA

Były próby zatrzymania i pościg za crossowcem

Adrianna Szurman
Wałbrzych

Prokuratura Rejonowa w Wałbrzychu wszczęła śledztwo w sprawie śmierci 21-letniego motocyklisty na Starym Zdroju. Policjant jest w złym stanie psychicznym.

Tragedia rozegrała się w sobotę, 28 lutego, po godz. 12.00 na ul. Armii Krajowej niedaleko dworca Wałbrzych Miasto. Na nagraniach z kamer, udostępnionych w sieci widać, jak policyjne bmw ściga motocyklistę, skręca, a motocykl uderza w samochód. Wszystko dzieje się bardzo szybko, decydują ułamki sekund.

Oświadczenie policji w sprawie wypadku

Komenda Miejska Policji w Wałbrzychu wydała oświadczenie w sprawie wypadku 21-letniego motocyklisty. Czytamy w nim:

„Policjanci Wydziału Ruchu Drogowego zauważyli kierującego motocyklem typu cross, który nie miał tablic rejestracyjnych. Podjęli decyzję o zatrzymaniu pojazdu do kontroli drogowej. 21-letni motocyklista nie zastosował się do sygnałów świetlnych oraz dźwiękowych i podjął próbę ucieczki. Sposób jego jazdy stwarzał realne zagrożenie dla innych uczestników ruchu drogowego oraz pieszych.

W trakcie interwencji policjanci wyprzedzili motocyklistę i doprowadzili do jego zatrzymania. W momencie, gdy policjanci podejmowali czynności służbowe i zamierzali opuścić radiowóz, by podejść do kierowcy, ten gwałtownie ruszył, zawrócił i podczas wykonywanego manewru uszkodził tył nieoznakowanego radiowozu (bmw), po czym kontynuował ucieczkę. Łamał rażąco przepisy ruchu drogowego i stwarzał realne zagrożenie dla innych uczestników, m.in. wjechał pod prąd, wyprzedzał na podwójnej linii ciągłej.

Policjanci ponownie podjęli pościg. W jego trakcie wyprzedzili motocyklistę, zwolnili oraz dawali mu wyraźne sygnały do zatrzymania pojazdu. Kierujący po raz kolejny nie zastosował się do poleceń, wydawanych przez funkcjonariuszy i podjął manewr wyprzedzania

Ulica Armii Krajowej chwilę po tragicznym zdarzeniu 28 lutego. 21-latek nie przeżył...

W miejscu, gdzie zginął 21-letni motocyklista palą się znicze. Pierwsze pojawiły się krótko po wypadku.

radiowozu z lewej strony, poruszając się w sposób stwarzający dalsze zagrożenie w ruchu drogowym.

W przebiegu dynamicznie rozwijającej się sytuacji doszło do zdarzenia drogowego, w wyniku którego kierujący stracił panowanie nad motocyklem i uderzył w element infrastruktury drogowej”.

Jak informują dalej policjanci, młody mężczyzna doznał poważnych obrażeń ciała. Na miejscu udzielono mu po-

Śledztwo prowadzi wałbrzyska Prokuratura Rejonowa. Śledczy od początku uczestniczyli w czynnościach policji na miejscu zdarzenia.

mocy przedmedycznej i reanimowano do przyjazdu karetki. 21-latek został przetransportowany do szpitala, gdzie zmarł.

Policjanci podkreślają, że działania funkcjonariuszy zmierzały do „zatrzymania pojazdu w sposób możliwie bezpieczny dla niego oraz dla innych uczestników ruchu drogowego i zapobieżenie dalszemu zagrożeniu”.

KWP z Wrocławia zabezpieczyła ślady wypadku

Ślady, jeszcze w sobotę, zabezpieczyło laboratorium kryminalistyczne z Komendy Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu.

- Zabezpieczono także nagrania z monitoringu miejskiego oraz kamer policjantów.

Wiemy, że w internecie krążą też prywatne nagrania z kamer. Wszystkie materiały będą szczegółowo analizowane, powołamy też biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych. Na razie nic więcej nie mogę powiedzieć w tej sprawie. Zeznania złożyli też świadkowie, policjanci z patrolu, którzy dojechali na miejsce zdarzenia. Zostały zabezpieczone zostały ślady i policyjne bmw - mówi nam Karolina Borowiec-Kończyszka, prokurator rejonowa w Wałbrzychu.

Samochód zostanie poddany badaniom. Także zarysowania i szkody, które powstały w wyniku kolizji z motocyklem, na którym uciekał 21-latek i którym uderzył w radiowóz. W efekcie stracił panowanie nad jednośladem wywrócił się, uderzył w przydrożne bariery i zmarł.

- Postępowanie toczy się w sprawie spowodowania wypadku ze skutkiem śmiertelnym (nie przeciw konkretnej osobie - dop. red.) - zaznacza pani prokurator.

Nie przesłuchano jeszcze policjanta, który kierował bmw. Jest w złej kondycji psychicznej, na jego przesłuchanie nie zezwolił psycholog. To funkcjonariusz, który pełni służbę w policji od 14 lat. W pracy uchodzi za bardzo dobrego policjanta, dobrze znającego przepisy, pomocnego, doświadczonego i nie bojącego się podejmowania decyzji. ©

Dawne straszdyło dostanie nowe życie

Elżbiet Węgrzyn
Wałbrzych

Budynek z piekła rodem po przebudowie będzie wygodny i nowoczesny. Gmach przy ul. 1 Maja 69 czeka na nowe życie.

Za kilka lat ci, którzy zobaczą budynek przy ul. 1 Maja 69 w wałbrzyskiej dzielnicy Sobięcín pomyślą, że to nowa realizacja deweloperska lub nowy budynek komunalny. Tymczasem kamienica ta istniała już na początku XX wieku, a w ostatnich latach jej stan techniczny i spłot przypadków losowych sprawiły, że miejsce to stało się osławione. Jej mieszkańcy walczyli z takimi plagami, jak ogień, woda, dym, samobójcze próby, nagła śmiercią i atakiem chłabaszczy. Zaczęto się zastanawiać, czy ten budynek jest nawiedzony.

Zgodnie z danymi Państwowej Straży Pożarnej, w latach 2014-2023 interweniowano tu ponad 40 razy. W ciągu dekady było 12 pożarów, dwa alarmy były fałszywe, a 27 razy przyjeżdżano do lokalnych zagrożeń.

W lutym 2024 roku Miejski Zarząd Budynków w Wałbrzychu wyłonił wykonawcę projektu przebudowy tego miejsca, zaś na zapytanie radnego Piotra Sosińskiego o plany miasta wobec budynku, urzędnicy zapowiedzieli powstanie dokumentacji projektu przebudowy do marca 2025 roku. Sygnaliz-

wano też plany pozyskania zewnętrznych środków na remont, a także sfinansowanie z budżetu gminy reszty kosztów. Projekt przebudowy wraz z wizualizacjami już powstał, plany są imponujące.

- Mamy projekt, jest decyzja pozwolenia na budowę. Jesteśmy na etapie składania wniosku do Banku Gospodarstwa Krajowego, gdyż remont jest uwarunkowany uzyskaniem dofinansowania. Projekt przebudowy i wizualizacje tego miejsca po remoncie robi ogromne oraz pozytywne wrażenie - mówi Remigiusz Łatka, prezes zarządu MZB.

Jeszcze latem 2024 roku z 25 mieszkańca zajętych było 10, przy czym tylko jeden najemca miał podpisaną umowę najmu. Pozostałych 9 zajmowano „bez tytułu prawnego”.

Dziś okna i drzwi kamienicy zamurowano, miejsce czeka na nową szansę, remont i nowych lokatorów.

- Cała działka, przynależna do budynku, a zlokalizowana za nim, ma zostać zagospodarowana i ogrodzona. Wnętrze po przebudowie zyska nowe życie, powstanie też szyb windy. Ten obszar bardzo mocno i pozytywnie się zmieni, jeśli uda się sfinalizować remont - komentuje Łatka.

Z dawnego gmachu pozostaną ściany nośne i sylwetka, a i tą odmieni nowa, jaśniejsza elewacja. Nie będzie też śladu po błotnistym podwórku, gdyż okolica się zazieleni. ©

WAŁBRZYCH

IV „ogólniak” doczekał się pięknej sali

Wałbrzyskie IV Liceum Ogólnokształcące ma piękną, nowoczesną salę gimnastyczną. Drugiego marca otwartą ją uroczystość po gruntownym remoncie.

- Wymieniono okna, podłogi, przebudowano konstrukcję dachu, balkony, zostały wymienione instalacje, postawiono ściankę wspier-

nackową - wyliczał Roman Szelemej, prezydent Wałbrzyska.

Prace objęły też remont pomieszczeń sanitarnych i szatni. Wszystko kosztowało około 2 mln zł. Pomogło 717 tys. zł dofinansowania z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach Programu „Sportowa Polska”. PG

Troje nowych Ambasadorów Miasta

Paweł Gołębiowski
Wałbrzych

Jest troje nowych Ambasadorów Wałbrzycha. Będą teraz reprezentantami miasta w kraju u nas w świecie.

Od 28 lutego mamy troje nowych Ambasadorów Wałbrzycha. Podczas gali w zamku Książ uhonorowano osoby, które pochodzą z Wałbrzycha i które swoją pracą oraz postawą są wybitną wizytówką miasta. Poznajmy ich sylwetki.

Dr hab. Agnieszka Chrisidu-Budnik

Prof. Uniwersytetu Wrocławskiego, polska naukowiec, specjalistka w zakresie nauk o administracji i zarządzaniu publicznym.

Urodziła się w Wałbrzychu i wywodzi się z rodziny o polsko-greckich korzeniach, której tradycje łączą śródziemnomorską otwartość i wrażliwość kulturową z silnym etosem służby publicznej. Jej pochodzący z Grecji ojciec - lekarz internista i radiolog oraz mama - lekarka pediatra są silnie związani z wałbrzyską służbą zdrowia.

Podczas trzech bloków aukcji udało się zebrać w takcie gali 401 tys. zł na leczenie dzieci.

Obecnie pracuje jako profesor Uniwersytetu Wrocławskiego w Instytucie Nauk Administracyjnych na Wydziale Prawa Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, gdzie kieruje Zakładem Ustroju Administracji Publicznej.

W swojej działalności naukowej łączy zagadnienia teoretyczne z praktycznymi wy-

zwianiami administracji publicznej, co przejawia się zarówno w badaniach, jak i w dydaktyce. Angażuje się także w inicjatywy, wspierające rozwój publikacji naukowych oraz współpracę międzynarodową i interdyscyplinarną w środowisku akademickim. Ma dużą wrażliwość badawczą i otwartość na różne perspektywy.

Jarosław Dominiak

Prezes zarządu Stowarzyszenia Inwestorów Indywidualnych. Absolwent Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu oraz programu Advanced Management Program w IESE Business School w Barcelonie, uczestnik studiów podyplomowych w SGH. Inicjator i pierwszy prezes SII, od 2000 r. człon-

nek organizacji Ashoka - Innovators for the Public. Specjalista w zakresie relacji inwestorskich i komunikacji finansowej.

Reprezentował polskie organizacje inwestorskie w World Federation of Investors Corp., w latach 2011-2016 członek grupy doradczej ESMA w Paryżu. Zasiadał w licznych radach i komitetach rynku kapitałowego (m.in. przy GPW, KDPW, Ministerstwie Finansów), wieloletni sędzia Sądu Giełdowego przy GPW. Pełnił funkcje w europejskich organizacjach inwestorskich, obecnie członek zarządu Better Finance.

Wykładowca SGH, prelegent konferencji rynku kapitałowego, autor licznych publikacji. Członek rad nadzorczych, wyróżniany m.in. jako jeden z 25 filarów rynku kapitałowego w Polsce oraz laureat nagród Corporate Governance 2023 i Asy Bankiera.

Daniel Puchalski

Urodził się w Bystrzycy Kłodzkiej. Wspólnie z kolegami zdobył wicemistrzostwo Polski młodzików w sztafecie, zanim - za sprawą determinacji sekcji

koszykówki - zdecydował się zmienić dyscyplinę. Kluczową rolę w tej drodze odegrali dwaj wyjątkowi trenerzy: Józef Pawlik (narcciarstwo) oraz Jan Zabawa (koszykówka), którym zawdzięcza bardzo wiele.

Jako zawodnik Górnika Wałbrzych zdobył srebrny medal mistrzostw Polski juniorów młodszych. Za swój największy sukces uznaje 4. miejsce w rozgrywkach seniorskich, wywalczone bez zagranicznych zawodników, z zespołem, opartym o wychowanków klubu.

Po zakończeniu kariery zawodniczej z powodzeniem realizował się jako trener. Stworzył autorski program szkolenia, który przyniósł cztery medale mistrzostw Polski, w tym złoty medal juniorów.

Awansował ze swoimi zawodnikami do I ligi, a wcześniej prowadził reprezentację na mistrzostwach Europy kadetów.

Od ponad 20 lat jest czynnym ratownikiem TOPR, zawodowym międzynarodowym instruktorem narciarstwa biegowego i zjazdowego ISIA SITN PZN, właścicielem szkoły narciarskiej Narciarnia i niewielkiego wyciągu. ©

Stadnina w Książu ma piękne źrebaki

Adrianna Szurman
Wałbrzych

W Stadzie Ogierów Książ w Wałbrzychu przychodzą na świat źrebaki. Tyle słodczy na padoku!

W Stadzie Ogierów Książ w Wałbrzychu trwa sezon wyźrebień. Wśród 18 tegorocznych źrebaków jest 10 klaczek i 8 ogierków.

- Oczekujemy jeszcze przyjscia na świat 6 kolejnych źrebaków. Każde wyźrebiecie to dla nas ważne wydarzenie, bo stanowią one efekt pracy hodowlanej i przemyślanego doboru ogierów oraz klaczy - mówi Izabela Świerczek, kierowniczka Stada Ogierów Książ.

Jak podkreśla, to jedna z najstarszych i najbardziej rozpoznawalnych stadnin w Polsce. Specjalizuje się w hodowli koni rasy śląskiej - rasy o dużych walorach użytkowych, cenionej zarówno w sporcie zaprzęgowym, jak i w rekreacji czy pracy użytkowej. Pani Iza podkreśla, że pracownicy Stada prowadzą hodowlę zachowawczą, dbając o utrzymanie najlepszych cech tej rasy, czyli: siły, wytrzymałość,

dobrego charakteru i elegancji w ruchu.

- Nasza działalność to jednak nie tylko hodowla. Angażujemy się również w sport, szczególnie w konkurencje zaprzęgowe, a także w działalność turystyczną i edukacyjną. Organizujemy m.in. międzynarodowe zawody w powożeniu, mistrzostwa Polski w powożeniu oraz zawody krajowe. Promujemy zarówno tradycje jeździeckie, jak też dziedzictwo historyczne Książa - mówi Izabela Świerczek i zachęca do odwiedzin Stada w Książu. ©

Maluchy można już spotkać na wybiegu w Książu.

Obchody podzieliły dwóch organizatorów

Adrianna Szurman
Wałbrzych

Obchody Święta Żołnierzy Wyklętych w Wałbrzychu odbyły się ze zgrzytami, bez zapowiedzianej salwy honorowej. Mieszkańcy są zawiedzeni.

Pierwszego marca w całej Polsce organizowano uroczystości, upamiętniające Żołnierzy Wyklętych. W Wałbrzychu, niestety, nie obyło się bez zgrzytów. Władze miasta (Koalicja Obywatelska) i środowiska prawicowe zorganizowały dwie odrębne uroczystości przed Pomnikiem Niepodległości. Ich wyjątkowym punktem i oprawą miała być salwa honorowa żołnierzy ze Świętoszowa, na którą zaproszono mieszkańców. Wojsko, mimo zapowiedzi, nie pojawiło się jednak o godz. 19.00, a dołączyło do miejskich obchodów o godz. 17.00. Salwy nie było.

Mieszkańcy byli rozczarowani

Rozczarowania nie kryli mieszkańcy, którzy o 19.00 zjawili się przed Pomnikiem Nie-

podległości. Choć nie było ich wielu, wielu spodziewali się organizatorzy.

Także na obchodach miejskich zwykłych mieszkańców była garstka. Nie bez znaczenia była pogoda, czyli padający deszcz. Tradycyjnie przyszły władze miasta, była posłanka Sylwia Bielawska, radni, reprezentacja szkolna, władze powiatowe, przedstawiciele miejskich spółek oraz inne oficjalne delegacje.

Co ciekawe, na uroczystości pojawiła się także 10. Brygada Kawalerii Panczernej w Świętoszowie. Ta sama, która miała pojawić się na uroczystościach o godz. 19.00. Trzy dni wcześniej wojskowi uzgadniali z organizatorami, w jakiej kolejności będą składali kwiaty, gdzie staną, którądy wejdą oraz salwę honorową, która miała być wyjątkowym punktem i nadać wyjątkową oprawę obchodom Dnia Żołnierzy Wyklętych w Wałbrzychu.

Zmiana nastąpiła w ostatniej chwili

Jak przekazali nam współorganizatorzy wieczornej uroczystości, prawnicowi radni Tomasz

W Wałbrzychu mieliśmy podwójne obchody Dnia Żołnierzy Wyklętych. Prawicowi organizatorzy nie kryją oburzenia.

Maciejowski i Rafał Kiercz, żołnierze odwołali wszystko w ostatniej chwili, tłumacząc to „rozkazem z góry”. Podobnie jak to, że dołączyli do imprezy miejskiej, wcześniejszej. Skąd nagle zmiana planów? Poprosimy organizatorów o oficjalne stanowisko i czekamy na ich wyjaśnienia.

O godz. 19.00 miała być kompania, ponad 30 żołnierzy, a było tylko dwóch z wartą honorową przed pomnikiem. Nie

było też kawki u księdza w salce parafialnej Kolegiaty, na którą zostali zaproszeni wszyscy wojskowi.

Jedynym wspólnym momentem obchodów była msza święta w Kolegiacie pw. Aniołów Stróżów. Na szczęście tu nie zorganizowano dwóch, oddzielnych kazań - dla prawicy i dla koalicji z osobna.

I tak wyglądało u nas ważne święto o głęboko patriotycznym wydźwięku... ©

ARTEFAKTY WAŁBRZYSKI BADACZ I HISTORYK REGIONU ODNALAZŁ WE WROCŁAWIU „MIEROSZOWSKI SKARB”

Meble, zbiory porcelany, szkło, czepce, obrazy - to świadkowie historii miasta

Elżbieta Węgrzyn
Mieroszów

Odnaleziono skarb Mieroszowa. Co się na niego składa? Miasto świętuje właśnie 700-lecie swego istnienia.

Podczas powojennej kwerendy prasy badacz i pasjonat historii Dolnego Śląska odnalazł przekazy, dotyczące miejskiego skarbu. Potwierdził jego istnienie w roku, w którym przygraniczne, dolnośląskie miasteczko obchodzi właśnie 700-lecie swego istnienia. Tomasz Jurek z Wałbrzycha właśnie dołączył do gremium organizatorów tych obchodów. Zapytaliśmy pasjonata, co zawiera „skarb” i jak mu się udało potwierdzić autentyczność znaleziska.

Co się składa na odnaleziony skarb?

- Z radością informujemy o zlokalizowaniu „mieroszowskiego skarbu” w zasobach Muzeum Narodowego we Wrocławiu. Szczególne podziękowania kierujemy do pana Tomasa Jurka. Dzięki jego pasji, zaangażowaniu i wnikliwej analizie archiwalnych materiałów, te cenne obiekty zostały ponownie zidentyfikowane jako dziedzictwo Mieroszowa - informują z dumą przedstawiciele wiejsko-miejskiej gminy Mieroszów w powiecie wałbrzyskim.

To miejscowość przy granicy z Czechami, z ładnym rynkiem, ciekawymi relikwiami umocnień, pomnikami i wieżą widokową na Kościelnej Górze. W 2026 roku obchodzi ono 700-lecie istnienia, więc odnalezienie relikwii tutejszej historii jest szczęśliwym zbiegiem okoliczności.

- Przeglądam obecnie archiwa powojennych roczników prasy i natrafiłem w „Dzienniku Zachodnim” z końca lat 40. XX wieku w częściach, poświęconych Dolnemu Śląskowi i Wałbrzychowi na informacje, dotyczące Mieroszowa. W prasie z 1947 i 1948 roku wzmiankowano o zbiorach z Mieroszowa, przekazanych do Wrocławia - wyjaśnia Tomasz Jurek, badacz i twórca tekstów o historii naszego regionu.

Wałbrzyszanin zapytał władze Muzeum Narodowego, czy taki „mieroszowski skarb” mają u siebie i potwierdzają jego istnienie.

Mieroszowskie artefakty odnaleziono w zbiorach Muzeum Narodowego we Wrocławiu.

Mieroszów jest dumny ze swych atrakcji i 700 lat historii.

- Okazało się, że to prawda. To łącznie 211 skatalogowanych pozycji - opowiada z uśmiechem nasz rozmówca. Władze muzeum potwierdziły szybko i rzetelnie, że takie zbiory istnieją.

Zgodnie z prasowymi doniesieniami z tamtych lat, mieszkańcy przynosili do konstytuującej się polskiej władzy dawnego Friedland in Niederschlesien, a współczesnego Mieroszowa różne znaleziska na terenie miasta artefakty. Zaś urzędnicy... nie bardzo potrafili określić ich historyczne znaczenie. Wszystko gromadzone nie wiedząc, czy to przysłówiowe „białe kruki”, czy rupiecie.

- Zarząd miasta nie wiedział, co z tym zrobić i zwrócił się do Wrocławia. Późniejszą decyzją zostało to przekazane do ówczesnego muzeum, którego kontynuatorem jest obecne Muzeum Narodowe - opowiada Jurek.

Przygraniczne miasto świętuje właśnie 700-lecie istnienia

- Otrzymałem z Muzeum Narodowego listę przedmiotów, które pochodzą z Mieroszowa, listę tę przekazałem władzom miasta - zaznacza wałbrzyski badacz.

„Mieroszowski skarb” stanowiło mnóstwo dokumen-

Muzeum Narodowe we Wrocławiu potwierdziło, że ma łącznie 211 skatalogowanych pozycji „mieroszowskiego skarbu”.

tów, które trafiły do archiwów na terenie regionu wałbrzyskiego, ale też sporo „ruchoomości” - przedmiotów kultury materialnej.

Jak wyjaśnia Tomasz Jurek, na liście artefaktów „mieroszowskiego skarbu” są: meble, zbiory porcelany, ceramika i szkło, cynowe naczynia, czepce (prawdopodobnie śląskie), do tego pojedyncze obrazy, m.in. olejny z Niderlandów z przełomu XV i XVII wieku.

- To bardzo ciekawa kolekcja, może nie wybitna, ale dość duża, różnorodna i stara, bo w większości z XVII i XVIII wieku - ocenia nasz rozmówca.

Zachwyciły go zwłaszcza szklane pojemniki „butelki”, w których wnętrzu powstawały marynistyczne miniatury.

Tak zidentyfikowane dziedzictwo materialne Mieroszowa jest wyjątkowym prezentem na obchodzone w 2026 roku 700-lecie istnienia miasta. Mieroszów okazał wałbrzyszaninowi wdzięczność i zaprosił go do Honorowego Komitetu Obchodów 700-lecia Mieroszowa. Badacz zaś nie zaspjuje gruszek w popiele i chciałby pomóc w umożliwieniu czasowej prezentacji „mieroszowskiego skarbu” w miejscu, z którego się wywodzi.

- Będziemy się starać wypożyczyć choćby kilka, kilkanaście tych przedmiotów i zaprezentować je w Mieroszowie, o ile oczywiście Muzeum Narodowe wyrazi zgodę - zapowiada pan Tomasz.

To jedna z lokalnych kolekcji skarbow, które trafiły na łamy prasy. Część znaleź-

ostatnich dekad jest bardzo cenna, jak skarb średzki, czy skarb praskich groszy z Wał-

brzycha, inne zaś stanowią ważne świadectwo o kulturze materialnej regionu, jak np.

skarb z ul. Kuracyjnej w Wałbrzychu. ©©

REKLAMA

0011488520

BURMISTRZ MIASTA ŻARÓW OGŁASZA III PRZETARG

publiczny, ustny nieograniczony na sprzedaż
LOKALU MIESZKALNEGO o pow. 78,02 m²

Numer działki	Pow. działki w m ²	Numer KW	Położenie	Przeznaczenie w mpzp	Forma oddania nieruch.	Cena wywoław.	Wysokość wadium	Godz. rozp. przetargu
63/4	1755	SW1S/00084894/1	Żarów, ul. Zamkowa 15/16 Pow. lokalu 78,02 m ²	Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	sprzedaż lokalu na własność wraz z udziałem w gruncie 2,58%	245.000 zł w tym: 239930 zł - lokal 5070 zł - udział	24.500 zł	10 ⁰⁰

- Przetarg odbędzie się 14 kwietnia 2026 r. w siedzibie Urzędu Miejskiego w Żarowie, ul. Zamkowa 2, pokój nr 19 o godzinie podanej w tabeli.
- Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłacenie wadium w pieniądzu w wysokości 10% ceny wywoławczej podanej w tabeli na konto Urzędu Miejskiego w Żarowie przy ul. Zamkowej 2 w Żarowie, Santander Bank 97 1090 2369 0000 0001 4749 3760 najpóźniej do dnia 10 kwietnia 2026 r. włącznie. Za datę wniesienia wadium uważa się datę wpływu środków pieniężnych na rachunek Urzędu Miejskiego w Żarowie.
- Wadium wpłacone przez uczestnika, który wygra przetarg, zaliczone zostanie na poczet ceny nabycia, pozostałym uczestnikom wadium zwraca się w terminie do 3 dni od dnia zakończenia przetargu.
- Przetarg jest ważny bez względu na liczbę uczestników, jeżeli chociaż jeden uczestnik zaofertuje cenę o co najmniej jedno postąpienie powyżej ceny wywoławczej.
- Cena nieruchomości sprzedawanej w drodze przetargu podlega zapłaceniu najpóźniej do dnia zawarcia aktu notarialnego. W razie uchylania się uczestnika, który wygrał przetarg, od zawarcia umowy notarialnej, wpłacone wadium ulega przepadkowi na rzecz organizatora przetargu.
- Zgodnie z ustawą o podatku od towarów i usług zbywany lokal zwolniony jest z podatku VAT. Oferent, który wygra przetarg zobowiązany będzie do poniesienia kosztów sądowych i notarialnych związanych z przeniesieniem prawa własności lokalu.
- Ogłoszenie o przetargu umieszczone jest na stronie internetowej Urzędu: www.um.zarow.pl
- Dodatkowych informacji udziela Referat Nieruchomości, Gospodarki Przestrzennej i Lokalowej tel. 743067301.
- Uczestnik zobowiązany jest do przedłożenia komisji przetargowej dowodu wpłaty wadium oraz dokumentu tożsamości przed otwarciem przetargu.
- Jeżeli uczestnik jest reprezentowany przez pełnomocnika, konieczne jest przedłożenie oryginału pełnomocnictwa upoważniającego do działania na każdym etapie postępowania przetargowego (dotyczy także małżeństw, gdy tylko jedno z małżonków jest obecne na przetargu).
- Wpłata wadium przez uczestnika przetargu jest równoznaczna z potwierdzeniem przez niego faktu zapoznania się z warunkami przetargu i ich akceptacją oraz treścią klauzuli informacyjnej (RODO).
- Nieruchomość wolna jest od wszelkich obciążeń na rzecz osób trzecich i nie jest przedmiotem zobowiązań.
- Nabywca przejmuje nieruchomość w stanie istniejącym.
- Niezależnie od podanych powyżej informacji, oferent odpowiada za samodzielne zapoznanie się ze stanem prawnym i faktycznym lokalu.
- Lokal składa się z 2 pokoi, kuchni, spiżarni, łazienki i przedpokoju (II piętro). Do lokalu przynależy piwnica.
- Poprzednie przetargi odbyły się w dniu 8.07.2025 r. i 21.10.2025 r. (zakończone wynikiem negatywnym).

ZAPADŁ PIERWSZY PRAWOMOCNY WYROK ZA MOBBING W POLICJI

Adrianna Szurman
Wałbrzych

Zapadł pierwszy prawomocny wyrok sądu za mobbing w wałbrzyskiej policji. Kryminalny wygrał 26 tys. zł. Kolejni policjanci czekają na wyroki.

W Sądzie Okręgowym w Świdnicy zapadł pierwszy prawomocny wyrok o zadośćuczynienie za krzywdy, doznane w czasie służby policjantów wydziału kryminalnego KMP w Wałbrzychu, spowodowane nękaniami. Byli grubymi świniami, głupkami, debilami nie nadającymi się do pracy w policji. Jak zeznawali przed Sądem Rejonowym w Wałbrzychu, przełożeni podważali ich kompetencje także przy zatrzymanych. Policjanci skarżyli się na stany depresyjne. Mecenas, który ich reprezentował mówi, że z młodych, ambitnych funkcjonariuszy operacyjnych stali się niewierzącymi w siebie wrakami.

Kolejne wyroki za mobbing w policji w Wałbrzychu są w drodze

O tej sprawie pisaliśmy już kilka razy. Teraz zapadają wyroki, więczące wieloletnie postępowania sądowe. Ale to nie koniec spraw, bo kolejne pozwy rozważają inni policjanci, którzy jeszcze nie przeszli na emeryturę. Pięciu czeka jeszcze na wyroki drugiej instancji.

Byli przełożeni policjantów, których ta sprawa dotyczy, najpierw zostali skazani prawomocnymi wyrokami sądu za mobbing. To dzięki temu, że uwierzył im prokurator. Później ruszyły procesy cywilne, w tra-

FOT. DOLNOSŁĄSKA POLICJA

Wydział kryminalny to w policji jednostka ściśle elitarna. Nie każdy policjant ma predyspozycje, by w niej pracować.

kie których policjanci wygrali odszkodowania w sądzie pierwszej instancji w Wałbrzychu.

Teraz przed Sądem Okręgowym w Świdnicy zapadł pierwszy prawomocny wyrok, a kolejne są w drodze.

- Wyrokiem z 19 lutego 2026 roku Sąd Okręgowy w Świdnicy II Wydział Cywilny Odwoławczy utrzymał w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Wałbrzychu.

Przełożeni z wydziału kryminalnego nazywali policjantów „grubą swinią”, zwracali się do nich „ty pajacu”, „ty debilu”.

chu z 17 października 2024 roku i zasądził od pozwanego Skarbu Państwa, komendanta miejskiego policji w Wałbrzychu, na rzecz powoda 26.250 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, liczonymi od 27 stycznia 2022 roku do dnia zapłaty - mówi nam Jacek Janowski, reprezentujący policjanta w sądzie.

Ja dodaje, w uzasadnieniu Sąd Okręgowy w Świdnicy wskazał, że w całości podzielił stanowisko sądu pierwszej instancji.

- W szczególności mając na uwadze długotrwałość naruszenia dóbr osobistych nękanego funkcjonariusza policji, wpływ tych działań na jego zdrowie psychiczne, fakt, że

naruszeń tych dopuszczał się jego przełożony funkcjonariusz policji, jak również wpływ specyfiki służby w wydziale kryminalnym policji na kondycję psychiczną powoda, odpowiednim będzie zadośćuczynienie w kwocie 26.250 zł - dodaje Janowski. - I zaznaczam, że gdyby nie specyfika służby, wpływająca w 25 procentach na kondycję psychiczną powoda, należałoby mu się zadośćuczynienie w kwocie 35 tys. zł.

Komendę Miejską Policji pozwało sześciu policjantów. Inni wciąż się wahają

Sprawa dotyczy 2016 roku. Na ławie oskarżonych zasiadli wówczas byli już naczelnik i za-

stępca wydziału kryminalnego. Jeden zmarł w czasie procesów, a drugi został zwolniony. Zmienił się też komendant miejski wałbrzyskiej policji.

Przełożeni z wydziału kryminalnego nazywali policjantów „grubą swinią”, zwracali się do nich „ty pajacu”, „ty debilu”. Także przy zatrzymanych. Policjanci czuli się zastraszeni. Zeznawali, że natarczywie przepytывano ich ze znajomości przepisów, poniżano, złośliwie nękanono telefonami na służbie i poza nią.

Oskarżeni w tej sprawie - naczelnik i jego zastępca - nie przyznawali się do winy. Tłumaczyli, że policja, a zwłaszcza wydział kryminalny, który uchodzi za elitarny w każdej

jednostce (nie każdy może pełnić tu służbę i nie każdy się do niej nadaje) rządzą się specyficznymi prawami. Pracują tam mężczyźni i kobiety, którzy powinni być twardzi, odporni psychicznie na stres, na szorstkie traktowanie etc. Policjanci mają do czynienia z najgorszym typem ludzi - gangsterami bez skrupułów, bandytami, mordercami, dzieciobójcami...

Jak mówi nam reprezentujący policjantów, naczelnicy potrafili doprowadzić kryminalnych do tego. Byli funkcjonariusz, który także pozwał policję, wygrał 50 tys. zł zadośćuczynienia i czeka na prawomocny wyrok zaznacza, że przełożeni „dojeżdżali” ich na zmianę.

- Powiedzmy tak: ci, którzy lubili się z jednym, byli dojeżdżani przez drugiego i odwrotnie - mówi policjant. - Od początku myślałem, że wszystko zostanie zamiecione pod dywan, a nawet jeśli sprawy trafią do sądu, to nic nie wskóramy. A jednak sędzia nie zostawiła suchej nitki na byłych naczelnikach.

Pięciu policjantów, którzy pozwali Komendę Miejską Policji w Wałbrzychu, nie pracuje już w tej formacji. Przeszli na emeryturę. Tylko jeden nadal pełni służbę. Są też inni, którzy pracują w jednostce i wciąż rozważają skierowanie pozwów po tym, jak przejdą na emeryturę. Dzisiaj, 10 lat od tych wydarzeń, w wydziale kryminalnym pracują inni naczelnicy, ponownie zmienił się też szef całej komendy. Wdrożono procedury antymobbingowe. Przed laty również obowiązywały, ale nie zadziałały. ©

REKLAMA 0011488402

OGŁOSZENIE O SPRZEDAŻY

1). Przedmiot sprzedaży: Prawo własności do lokalu mieszkalnego położonego w miejscowości Boguszów-Gorce przy ul. Kopernika 12, lokal nr 2, składającego się z 2 pokoi, kuchni, WC i przedpokojem, o łącznej powierzchni 53,60 m², dla którego lokalu mieszkalnego Sąd Rejonowy Wałbrzychu, VII Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW nr SW1W/00025562/7. 2). Określenie upadłego: Marta Owcarz, zam. 58-372 Boguszów-Gorce, ul. Mikołaja Kopernika 12/2. 3). Określenie Sądu i sygnatury sprawy: Sąd Rejonowy w Wałbrzychu, Wydział VI Gospodarczy, ul. Stowackiego 10, 58-300 Wałbrzych, Sygn. Akt. SW1W/GUp-s/292/2024. 4). Podstawa zbycia: art. 491(11a) ust 2 Ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe (Dz.U.2024.794 t.j.). 5). Wartość oszacowania: 222.000,00 zł, numer postępowania na sprzedaż: VI, określenie ceny minimalnej: 111.000,00 zł. 6). Termin złożenia oferty i zapłaty wadium: 24 marca 2026 r. 7). Kwota wadium: 11.100,00 zł, oznaczenie rachunku bankowego do wpłaty wadium i pozostałej części ceny: Syndyk Michał Błaszczyszyn; numer rachunku bankowego: 58 1020 5242 0000 2202 0663 1503. 8). Termin rozpoznania ofert: 26 marca 2026 r., godz. 9:00, miejsce rozpoznania ofert: Kancelaria Syndyka, termin ewentualnej aukcji: 26 marca 2026 r., godz. 9:15, miejsce ewentualnej aukcji: Kancelaria Syndyka. Pełne warunki sprzedaży oraz pozostałe informacje przekazywane są przez Syndyka masy upadłości Michała Błaszczyszyna (kom. 662 373 882) lub Pełnomocnika Syndyka Edwarda Stolarczyka (kom. 695 663 414), mail: kancelaria@syndycy.eu. Można również skontaktować się z wyżej wymienionymi osobami celem umówienia na okazanie przedmiotu sprzedaży. Sledź i polub profil syndycy.eu na facebook(com) aby być na bieżąco ze wszystkimi postępowaniami na sprzedaż.

REKLAMA 0011488394

Ogłoszenie o sprzedaży

- 1). Przedmiot sprzedaży: Spółdzielcze własnościowe prawo do boks garażowego nr 76 o pow. użytkowej 17,22 m² i pow. zabudowy 18,00 m², położonego na działce nr 189/1, AM-9, obręb Stone. Boks garażowy nie posiada założonej odrębnej księgi wieczystej.
- 2). Określenie upadłego: Nikolay Ivanov, zam. 57-350 Kudowa-Zdrój, ul. Pogodna 29/4.
- 3). Określenie Sądu i sygnatury sprawy: Sąd Rejonowy w Wałbrzychu, Wydział VI Gospodarczy, ul. Stowackiego 10, 58-300 Wałbrzych, sygn. akt SW1W GUp-s/204/2024.
- 4). Podstawa zbycia: art. 491(11a) ust. 2 Ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe (Dz.U.2024.794 t.j.).
- 5). Wartość oszacowania: 60.696,00 zł, numer postępowania na sprzedaż: IV, określenie ceny minimalnej: 42.487,20 zł.
- 6). Termin złożenia oferty i zapłaty wadium: 24 marca 2026 r.
- 7). Kwota wadium: 4.248,72 zł, oznaczenie rachunku bankowego do wpłaty wadium i pozostałej części ceny: Syndyk Michał Błaszczyszyn; numer rachunku bankowego: 25 1020 5242 0000 2802 0658 0296.
- 8). Termin rozpoznania ofert: 26 marca 2026 r., godz. 9:30, miejsce rozpoznania ofert: Kancelaria Syndyka, termin ewentualnej aukcji: 26 marca 2026 r., godz. 9:45, miejsce ewentualnej aukcji: Kancelaria Syndyka.

Pełne warunki sprzedaży oraz pozostałe informacje przekazywane są przez Syndyka masy upadłości Michała Błaszczyszyna (kom. 662 373 882) lub Pełnomocnika Syndyka Edwarda Stolarczyka (kom. 695 663 414), mail: kancelaria@syndycy.eu. Można również skontaktować się z wyżej wymienionymi osobami celem umówienia na okazanie przedmiotu sprzedaży. Sledź i polub profil syndycy.eu na facebook(com) aby być na bieżąco ze wszystkimi postępowaniami na sprzedaż.

REKLAMA 0011488522 0011490458

BURMISTRZ MIASTA ŻARÓW
INFORMUJE
Na tablicy ogłoszeń Biura Obsługi Klienta Urzędu Miejskiego w Żarowie, ul. Zamkowa 2, został wywieszony na okres 21 dni wykaz nieruchomości przeznaczonych do dzierżawy w oparciu o Zarządzenie Nr 29/2026.

WÓJT GMINY CZARNY BÓR
informuje,
że na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy w Czarnym Borze wywieszono ogłoszenie w sprawie zatwierdzenia wykazu nr 7/2026 nieruchomości przeznaczonej do dzierżawy w drodze bezprzetargowej.

ZŁOMOWANIE POJAZDÓW
tel. 600 609 606
Wszystkie formalności załatwiamy na miejscu
Płatność gotówką od ręki
Wydajemy zaświadczenie o demontażu
Odbieramy własnym transportem
Cenimy Twój czas!
Stacja demontażu pojazdów | Czarkowo 16 | 64-125 Poniec

Dołącz do wyjątkowej drużyny.

Rusza rekrutacja wolontariuszy na 12. Tarczyński Nocny Wrocław Półmaraton

Już tylko **trzy miesiące** dzielą nas od jednej z najbardziej wyczekiwanych nocy w sportowym kalendarzu stolicy Dolnego Śląska. **Nocny Wrocław Półmaraton** od lat przyciąga tysiące biegaczy i kibiców, ale jego serce bije nie tylko na trasie. Tworzą je ludzie w charakterystycznych koszulkach wolontariuszy – uśmiechnięci, zaangażowani i gotowi do działania. Właśnie ruszyła rekrutacja do **12. Tarczyński Nocnego Wrocław Półmaratonu**, jednego z największych biegów w Europie.

Tysiąc powodów, by dołączyć

Podczas ubiegłorocznej, 11. odsłony półmaratonu organizatorom zaufało aż tysiąc wolontariuszy. To oni czuwali nad sprawnym przebiegiem imprezy – od pierwszych chwil w biurze zawodów, aż po ostateczne medale wręczane na mecie.

– Dołączenie do naszej wolontariackiej rodziny to coś więcej niż pomoc przy wydarzeniu sportowym – podkreślają organizatorzy. – To okazja do poznania niesamowitych osób, wymiany doświadczeń i złapania inspiracji.

Na wolontariuszy czekają pakiety startowe, gadżety od partnerów, certyfikaty potwierdzające udział, a także specjalne centrum wolontariatu, które będzie działać przez cały tydzień poprze-

dzający bieg. To przestrzeń integracji, szkoleń i atrakcji, która pozwala poczuć atmosferę wydarzenia jeszcze zanim na starcie zabrzmi sygnał do biegu.

Dla wielu osób to także realna szansa na zdobycie doświadczenia zawodowego, nawiązanie kontaktów czy zaliczenie praktyk.

Kto może zostać wolontariuszem?

Nie ma jednego wzorca wolontariusza. Do zespołu mogą dołączyć osoby, które ukończyły 18 lat, a także młodzież od 13. roku życia – pod warunkiem dostarczenia pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego. Górnej granicy wieku nie ma.

W poprzednich edycjach pomagali uczniowie i studenci, osoby aktywne za-

wodowo z różnych branż, emeryci, słuchacze Uniwersytetu Trzeciego Wieku, byli i obecni biegacze, rodziny zawodników, a nawet przedstawiciele służb mundurowych. Jedni zgłaszają się indywidualnie, inni tworzą kilku- czy kilkunastoosobowe grupy przyjaciół. Tu naprawdę – jak mówią organizatorzy – „sky is the limit”.

Wolontariuszy Nocnego Wrocław Półmaratonu wspiera również marka Tarczyński S.A., która wywodzi się z Dolnego Śląska i od lat działa zgodnie z hasłem „Jesz lepiej, żyjesz lepiej”.

Chcielibyśmy szczególnie podziękować wolontariuszom, bez których takie wydarzenie jak 12. Tarczyński Nocny Wrocław Półmaraton Wrocław nie byłoby możliwe.

„Bycie wolontariuszką na Nocnym Wrocław Półmaratonie od 3 lat stało się moją tradycją. To tutaj poznałam moją przyjaciółkę i wspaniałych, pozytywnych ludzi, z którymi utrzymuję kontakt do dzisiaj. Cudownie jest być częścią tak ogromnego wydarzenia” – Ula

„Do pierwszego wolontariatu zaprosił mnie kolega. Od 10. edycji to ja zapraszam innych. To wyjątkowe wydarzenie, które za każdym razem mnie zaskakuje, a ludzie, których poznałam, stali się moją ekipą.” – Kuba

„Nie mogę doczekać się kolejnej edycji! Ludzie, atmosfera – to coś, co zaraża. Spróbujesz raz i chcesz więcej” – Karolina

To dzięki ich pracy zawodnicy mogą bezpiecznie i komfortowo pokonywać kolejne kilometry trasy – mówi Radosław Chmurak, Wiceprezes Zarządu firmy Tarczyński S.A.

Od biura zawodów po linię mety

Wolontariusze są obecni na każdym etapie wydarzenia. Wspierają pracę biura zawodów, obsługują depozyt, czuwają nad bezpieczeństwem na trasie, pomagają przy starcie i mecie, pracują na punktach na-

wadniania i w wielu innych obszarach. To zadania wymagające odpowiedzialności i zaangażowania, ale też dające ogromną satysfakcję. Bo kiedy tysiące biegaczy przemierzają rozświetlone nocą ulice Wrocławia, świadomość, że jest się częścią tego widowiska, zostaje w pamięci na długo.

Jak się zgłosić?

Rekrutacja prowadzona jest online za pośrednictwem strony wolontariat.mcs.wroc.pl. Po założeniu profilu wolontariusza można przejść do procesu zgłosze-

niowego. Organizatorzy deklarują, że w ciągu trzech dni od rejestracji skontaktują się z kandydatami, by ustalić szczegóły współpracy.

Można zgłaszać się indywidualnie lub grupowo. Jedno jest pewne: 12. Tarczyński Nocny Wrocław Półmaraton to nie tylko sportowe emocje i nocna magia miasta. To także wspólnota ludzi, którzy chcą być bliżej wydarzeń i mieć realny wpływ na ich kształt. A tej nocy Wrocław znów pobiegnie – również dzięki nim.

Można już szykować świąteczne palmy

Konkurs na najpiękniejszą Palmę Wielkanocną trwa w Czarnym Borze już wiele lat. To wspaniała tradycja.

Paweł Gołębiowski
Czarny Bór

W Czarnym Borze tradycyjnie wybiorą najpiękniejszą Palmę Wielkanocną. Można już zacząć je przygotowywać!

Chcicie przygotować coś wyjątkowego na zbliżającą się Wielkanoc? Możecie wziąć udział w konkursie na Najpiękniejszą Palmę Wielkanocną 2026.

Konkurs od lat łączy pokolenia i integruje społeczność Czarnego Boru. Jego organizatorami są miejscowe: parafia NSPJ, Urząd Gminy, Biblioteka+Centrum Kultury oraz Gminny Zespół Szkolno-Przedszkolny.

Co należy zrobić, żeby wziąć udział w konkursie? Trzeba wykonać tradycyjną Palmę Wielka-

nocną, używając naturalnych materiałów: żarnowca, bukszpanu, bazi, suszonych kwiatów, bibuły, wstążek, wydmszek. Organizatorzy podkreślają, że gotowe, kupne palmy i sztuczne elementy nie zostaną dopuszczone do konkursu. Gotowe prace przyniesie do parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa w Czarnym Borze w piątek, 27 marca, w godz. między 10.00 a 12.00.

Palmy - jak co roku - będą oceniane przez jury w trzech kategoriach: indywidualnej, dzieci szkolnych i instytucji. Ogłoszenie wyników i wręczenie nagród zaplanowane na 29 marca o około godz. 13.00 w kościele w Czarnym Borze. Nagrody wyniosą: I miejsce - 500 zł, II miejsce - 300 zł, III miejsce - 200 zł. ©©

KRÓTKO

WAŁBRZYCH
Pokażą nam mistrzowskie tańce

Już w połowie marca Wałbrzych na dwa dni stanie się krajową stolicą tańca, gdyż 14 i 15 dnia tego miesiąca odbędą się tu mistrzostwa Polski stage dance. - Spodziewamy się udziału około tysiąca osób - zapowiada Piotr Szewczyk, wiceprezes UKS Cordex, organizatora mistrzostw. Zawody odbędą się w Aqua Zdroju. Będą rywalizowali tancerze w różnym wieku - od siedmiolatków do seniorów - w kategoriach: jazz, showdance i modern. Przyjadą wszyscy najlepsi w kraju, bo mistrzostwa są eliminacją do mistrzostw Europy i świata. Bilety dla widzów będą dostępne w dniu wydarzenia po 40 zł (dla posiadaczy karty „Kocham Wałbrzych” 50-procentowa zniżka). PG

WAŁBRZYCH
Ruszyły planowe rozbiórki ruin

Trwa pierwsze wyburzenie w Wałbrzychu w 2026 roku. 9 lutego ciężki buldożer Przedsiębiorstwa Budowlanego „Kobud” ze Środy Śląskiej rozpoczął rozbiórkę dwóch dużych, przyległych kamienic w dzielnicy Podgórze. - W pierwszym kwartale tego roku chcemy jeszcze wyburzyć budynki przy ul. Niepodległości 45-47 - zapowiadał w ostatnich dniach Remigiusz Łatka, prezes Miejskiego Zarządu Budynków. ELW

WAŁBRZYCH
Wypadek na obwodnicy

Jak informuj Marcin Świeży z wałbrzyskiej policji, niezachowanie przez 61-letniego kierującego samochodem osobowym bezpiecznej odległości od poprzedzającego pojazdu było przyczyną zderzenia samochodów na Europejce. Kierowcą drugiego auta był 39-latek. Na szczęście nikomu nic się nie stało. Policjanci z wałbrzyskiej drogówki ukarali starszego z mężczyzn mandatem w wysokości 1,5 tys. zł i 10 punktami karnymi, a także odebrali mu elektronicznie dowód rejestracyjny pojazdu ze względu na pokolizyjne uszkodzenia. 39-latek otrzymał natomiast 200 zł mandatu i 3 punkty karne, bo już wcześniej miał zatrzymany dowód rejestracyjny pojazdu za brak aktualnego przeglądu. ADA

Ulica Matejki doczeka się porządnej naprawy

Paweł Gołębiowski
Wałbrzych

Niebawem zostanie wyremontowana ulica Matejki. Wałbrzych dostał na ten cel 6,5 mln zł dofinansowania.

- Projekt przebudowy ulic Matejki i Moniuszki uzyskał 65 procent dofinansowania - mówi Roman Szelemej, prezydent Wałbrzyska.

W ramach inwestycji zostanie zatem wyremontowana nie tylko ul. Matejki (od ronda Solidarności), ale też fragment ul. Moniuszki (do ul. Zamkowej) i całe otoczenie - chodniki oraz elementy małej architektury. Prace, które będą prowadzone pod okiem konserwatora zabytków, powinny potrwać do końca tego roku. Nie

wiadomo jeszcze czy na czas ich trwania ulica zostanie zamknięta dla ruchu. To będzie zależało od projektu, przygotowanego przez wykonawcę.

Wojewoda dolnośląska Anna Żabska podkreśla, że o dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg starało się wiele samorządów. Do Urzędu Wojewódzkiego wpłynęło w sumie około 220 wniosków. Nie wszystkie otrzymały wsparcie.

- W tym roku program to ponad 136 milionów złotych, ponad sześć milionów więcej niż to, co pierwotnie przyznano nam w puli przez Ministerstwo Infrastruktury. To ponad 88 kilometrów dróg na terenie Dolnego Śląska, które zostaną wyremontowane lub przebudowane - przypomina wojewoda. ©©

Dwunastego lutego wznowiono prace w terenie. Czy zima ponownie ich nie wstrzyma?

DROGOWNICTWO CZTERY ULICE WCIAŻ REMONTOWANE

Zima daje popalić wykonawcom dróg

Elżbieta Węgrzyn
Wałbrzych

Na drogach już wiosna, czy też zima nadal trzyma? Co z wznowieniem remontów czterech dróg w Wałbrzychu?

Pracownicy uwijają się, układając kostkę brukową i krawężniki. Trwają prace na ul. Limanowskiego w Wałbrzychu. Sprawdziliśmy, czy dzięki ociepleniu czeka nas przełom na czterech przebudowywanych ulicach, których remonty wstrzymano na czas zimy.

Grunt nadal zmrożony na głębokość metra

Na zimowy czas zwolniły lub przystanęły prowadzone w Wałbrzychu przebudowy - jak największa stadionu w dzielnicy Nowe Miasto. Tu roboty są wykonywane w budynku zaplecza. Prace trwają też m.in. w wałbrzyskich szkołach. W terenie zaś przez aurę zwolniły. Mowa o ulicach: Limanowskiego (rozgrzebane chodniki i brak warstwy ścieralnej), Ogrodowej (brak m.in. oznako-

wania poziomego), Beethovena (jak w przypadku Limanowskiego) oraz Wrocławskiej (gotowe sieci wewnętrzne drogi, reszta do wykonania).

Mimo chwilowego ocieplenia grunt nadal jest zmrożony na głębokość około metra, a układanie w takich warunkach warstwy ścieralnej czy innych warstw bitumicznych jest nierealne nie tylko z uwagi na zimową przerwę w dostarczaniu surowców. Prowadzenie w tych warunkach części prac byłoby zwykłą niegospodarnością.

Trzeba myśleć po gospodarsku

Malowanie oznakowania czy układanie asfaltu w zbyt chłodnym okresie narażałoby trwałość ostatecznego efektu i byłby kłopot z odbiorem oraz

Mimo chwilowego ocieplenia grunt nadal jest zmrożony na głębokość około metra. To uniemożliwia układanie warstw bitumicznych.

gwarancją dla takiego wykonania.

Nie ma się zatem co oczekiwać, że w najbliższym czasie dojdzie do istotnych zmian na placach budowy dróg. W przypadku ul. Wrocławskiej i Limanowskiego ewentualne zamknięcia na czas układania mas wymaga zmiany organizacji ruchu, połączonej z objazdami komunikacji miejskiej.

- Nie otrzymaliśmy jeszcze wniosków, dotyczących tymczasowych zmian organizacji ruchu, dotyczących tych budów. Pogoda nie jest jeszcze na tyle stabilna, by w pełni wznowiać prace - zaznacza Krzysztof Fila, kierownik Biura Transportu i Ruchu Drogowego UM w Wałbrzychu.

W ostatnich latach podobne prace drogowe prowadzono często przez całą zimę. Tegoroczna nie zaskoczyła drogowców, ale wykonawców dróg już tak. Możemy się zatem spodziewać w najbliższych tygodniach raczej prac brukarskich niż zamknięć ulic z uwagi na szeroko zakrojone układanie mas czy malowanie pasów. W remontach ulic zima nadal trzyma. ©©

SPORTOWIEC ROKU ZA NAMI FINAŁ 73. SPORTOWEGO PLEBISCYTU GAZETY WROCŁAWSKIEJ. ZNAMY LAUREATÓW

Udany powrót sportowego balu!

Nagrody, tańce, zakulisowe rozmowy

Jakub Guder
jakub.guder@polskapress.pl

Dolnośląski Bal Sportu Gazety Wrocławskiej powrócił po ponad dekadzie. Finał naszego sportowego plebiscytu był niebanalnym spotkaniem gwiazd sportu, działaczy, ale też samorządowców i polityków.

Ponad 200 osób przyszło do Wrocławskiego Centrum Kongresowego by dowiedzieć się kto został Sportowcem i Trenerem Roku na Dolnym Śląsku w 73. Plebiscytcie Gazety Wrocławskiej. Dominowały balowe suknie i dobrze skrojone garnitury. Wszak miał to być wielki powrót baletów, których nie było u nas ponad dekadę.

Główną nagrodę zgarnął Brady Kurtz, czyli ulubiony kangur we Wrocławiu. Australijski żuźlowiec Betard Sparty Wrocław nie mógł pojawić się osobiście i w jego imieniu statuetkę odebrał prezes Andrzej Rusko, który ze sceny ogłosił, że... Kurtz podpisał nowy, trzyletni kontrakt. Nie ukrywamy - ta wiadomość, sprzedana na naszej imprezie, ostodziła nam brak laureata, który przemówił do gości z ekranu.

Wśród trenerów po raz trzeci wygrała Bożena Karkut. Pani Bożena jak zwykle prezentowała się świetnie. Bezapelacyjna królowa balu! Zresztą tak jak przed rokiem Drużyną Roku zostały jej dziewczyny z Zagłębia Lubin. Stały się w mocnej grupie, a gdy weszły na scenę to zawiadnęły wieloma spojrzeniami - bo to bardzo utalentowane bestie! No i dobrze wyglądały. Błysk w oku pojawił się nawet w oku Krzysztofa Ignaczaka, który wręczał im statuetkę. Nasz były libero - nie licząc oczywiście laureatów - był jedną z większych gwiazd imprezy. Uśmiechnięty, wyluzowany, elokwentny. Wielu chciało mieć z nim zdjęcie. Przepomnijmy, że Igła pochodzi z Wałbrzycha. Dobrze, że dolnośląski sport ma takich ambasadorów. Przy stoliku - oprócz pięknej partnerki - towarzyszył mu prezes Dolnośląskiego Związku Piłki Siatkowej Wojciech Rozdolski. Spotkali się na scenie podczas honorowania pochodzącego z Legnicy Kuby Popiwcza (V miejsce). Tę nagrodę w imieniu nieobec-

Brady Kurtz Sportowcem Roku 2025 na Dolnym Śląsku. Wśród trenerów najlepsza okazała się Bożena Karkut. Finał naszego plebiscytu zakończył się wielkim balu na ponad 200 osób we Wrocławskim Centrum Kongresowym.

nego libero reprezentacji odebrał właśnie Ignaczak.

Wiceprezydent Wrocławia Renata Granowska wręczyła nagrodę Legendy Sportu Maciejowi Zielińskiemu. Podczas krótkiego przemówienia - a było to dzień przed derbami Śląsk - Chrobry - stwierdziła, że ma nadzieję, iż jutro wieczorem cały Wrocław zaświeci się na zielono. Kilka chwil później statuetkę odbierał Łukasz Becella, trener Chrobrego Głogów (III miejsce wśród trenerów). - Szkoda, że to Pani prezydent mi jej nie wręcza - skwitował błyskotliwie. Granowska zareagowała błyskawicznie i go wyściskała. Dla Becelli plusik za garnitur - idealnie skrojony. Ma facet styl.

Musimy przyznać, że pani prezydent dobrze radziła sobie też w aspekcie tanecznym. Sprawdził to m.in. red. Remigiusz Biały z naszej redakcji. Wypada mu pogratulować śmiałości.

Tak jak w ubiegłym roku bardzo dobrze czuli się wśród sportowców lotnicy Marcin i Michał Chrzęszcz (III miejsce wśród sportowców). Zaprośiliśmy też ich rodziców - Annę i Zbigniewa. Świetnie się prezentowali. To laureaci plebiscytu z roku 1991.

Już zresztą myśleliśmy, że zaraz dojdzie do oświadczeń, bo Michał Chrzęszcz ze sceny podziękował przyszłej narzeczonej. Pierścienka jednak nie wyciągnął, natomiast deklaracja padła... Wszyscy słyszeli.

Każdy chciał zamienić słowo z ministrem Piotrem Borysem. Dotacje z ministerstwa to wszakże cenna rzecz i nie ma co się śmiać, bo zakulisowe rozmowy to co roku ważny element finału naszego plebiscytu. Z tego też względu dużo debat odbyli marszałkowie: Paweł Ganca, Michał Rado i Wojciech Bochnak. Tu należy dodać, że

Samorząd Województwa Dolnośląskiego kolejny raz był współorganizatorem finału plebiscytu i sprawił, że sportowcy i trenerzy z trzech pierwszych miejsc, nie wyszli z imprezy z pustymi rękoma, ale z konkretnymi sumami na czekach. Warto to docenić. W całą imprezę mocno zaangażowało się także miasto Wrocław.

Taneczna zabawa skończyła się po drugiej w nocy. Gdy „Kłos i Dąbrowski Band” stawał za instrumentami, to nogi same rwały się na parkiet. Kto był najbardziej wytrzymały...? Cóż, będziemy nieskromni, ale świetną formą wykazali się pracownicy Gazety Wrocławskiej. Na premię nie liczymy - nagrodą dla nas było to, że wszyscy bawili się świetnie. ©&

Drużyna Roku Zagłębie Lubin razem z K. Ignaczakiem.

Mecenas naszego plebiscytu.

LAUREACI

Sportowiec roku 2025:

1. Brady Kurtz (żużel, Betard Sparta Wrocław),
2. Sandra Bernal (strzelectwo sportowe, WKS Śląsk Wrocław),
3. Marcin i Michał Chrzęszczowie (sporty lotnicze, Aeroklub Wrocławski),
4. Julia Kucharska (hokej na trawie, UKS Orient II Łozina),
5. Jakub Popiwczak (siatkówka, Legnica/ Aluron CMC Warta Zawiercie),
6. Lucyna Kornobys (paralelkoatletyka, WZSN Start Wrocław),
7. Kaja Ziomek-Nogal (łyżwiarstwo szybkie, MKS Cuprum Lubin),
8. Andżelika Wójcik (łyżwiarstwo szybkie, MKS Cuprum Lubin),
9. Aleksandra Mielnicka (koszykówka, IKS Słęża Wrocław),
10. Kornelia Fiedkiewicz (pływanie, MKS Juwenia Wrocław).

Trener Roku 2025:

1. Bożena Karkut (piłka ręczna, KGHM MKS Zagłębie Lubin),
2. Andrzej Adamek (koszykówka, Górnik Zamek Książ Wałbrzych),
3. Łukasz Becella (piłka nożna, Chrobry Głogów),
4. Arkadiusz Rusin (koszykówka, IKS Słęża Wrocław),
5. Monika Łysiak (strzelectwo, WKS Śląsk Wrocław).

Drużyna Roku 2025:

KGHM MKS Zagłębie Lubin (piłka ręczna).

Odkrycie Roku: Patrycja Iwaniec (kajakarstwo górskie, LUKS Kwisa Leśna).

Impreza Roku: Finał Ligi Konferencji UEFA na Tarczyńskiej Arenie.

Legenda Wrocławia (nagroda miasta): Maciej Zieliński (koszykówka).

GAZETA WROCŁAWSKA.PL

Wrocław miasto spotkań

DOLNY ŚLĄSK

Partnerzy Główni:

#PijKranówkę

Partnerzy:

Staropolanka

DAYMAG B6

SPORT ZA NAMI WAŁBRZYSKA EDYCJA XIV BIEGU TROPEM WILCZYM, POŚWIĘCONEGO PAMIĘCI ŻOŁNIERZY WYKŁĘT

Uczcili pamięć bojowników powojenne

Zmagania biegaczy poprzedziły występy zespołu folklorystycznego. Było biało-czerwono.

Wszyscy gotowi? Wszystkie ręce w górze? To uwaga - za chwilę zaczynamy bieg!

W setkach miejscowości w całym kraju, a także za granicą, startują dziesiątki tysięcy osób. Bie

W XIV edycji Biegu Pamięci Żołnierzy Wyklętych „Tropem Wilczym” wystartowały w Wałbrzychu setki osób.

W Wałbrzychu bieg odbywa się co roku w parku im. Jana III Sobieskiego, tuż obok hali lekkoatletycznej.

YCH. ZOBACZCIE, JAK BIEGANO 1 MARCA

go podziemia

g „Tropem Wilczym” jest organizowany cyklicznie od 2013 roku.

Bieg jest hołdem dla żołnierzy polskiego podziemia antykomunistycznego i antysowieckiego po II wojnie światowej.

Główny dystans to 1963 m, symbolizujące datę śmierci ostatniego „Wykłętego” - Józefa Franczaka ps. „Lalek”.

Bieg tradycyjnie zaczyna się od startów dzieci na dystansach od 200 do 800 metrów. Tak było i w tym roku.

Kto woli większe sportowe wyzwania, mógł pobiec na dystansie 5 kilometrów. Chętnych nie brakowało!

Każdy, kto ukończył bieg - i to niezależnie od dystansu! - mógł się czuć zwycięzcą.

Na mecie medale za uczestnictwo wręczał biegaczom m.in. prezydent Roman Szelemej.

ZAMEK W KÓRNIKU

KOGO STRASZY BIAŁA DAMA?

To tutaj mieszkały rodziny Górków, Czarnkowskich, Grudzińskich, Działyńskich i Zamoyskich. Przemierzyliśmy wszelkie zakamarki, by poznać jego tajemnice. Małgorzata Potocka opowiedziała nam, co gdyby „te mury mogły mówić”.

Maciej Szymkowiak

Kto w młodości nie widział tych imponujących murów i nie przechadzał się po jego pięknych wnętrzach? Zamek w Kórniku to świadek sześciu stuleci historii Wielkopolski. To tutaj mieszkały rodziny Górków, Czarnkowskich, Grudzińskich, Działyńskich i Zamoyskich. W tym roku obchodzi on swoje 600-lecie, a Biblioteka Kórnicka, skarbnica wiedzy i pamiątek, swoje 200-lecie. Małgorzata Potocka, starszy kustosz, oprowadziła nas po zakamarkach zamku, odkryła przed nami jego skrywane tajemnice i opowiedziała nam, co gdyby „te mury mogły mówić”.

600 lat historii w murach zamku

Dlaczego mówimy o 600-leciu Zamku w Kórniku? Swoją obecną wygląd zamek zawdzięcza XIX-wiecznej przebudowie w stylu neogotyku angielskiego, zleconej przez Tytusa Działyńskiego. Jednak początki zamku sięgają pierwszej połowy XV wieku. Najstarszy dokument pochodzi z ok. 1426 roku i dotyczy prac remontowych prowadzonych przez ród Górków.

Zamek wzniesiono na sztucznie usypanej wyspie, otoczonej fosą. W średniowieczu pełniła ona funkcję obronną i stabilizowała grunt pod mury. Pierwotne wejście prowadziło od strony parku; dopiero w XVIII wieku Teofila z Działyńskich Szoldrska-Potulicka, znana jako „Biała Dama”, otworzyła zamek w kierunku miasta.

Zamek był ważnym ośrodkiem życia politycznego i towarzyskiego. Gościł m.in. Henryka Walezego w 1574 roku, który został zaproszony tu na ucztę w czasie podróży na koronację do Krakowa - opowiada Małgorzata Potocka.

Pokój pański, czyli od Tytusa do Władysława

Zwiedzanie zaczęliśmy od pokoju Władysława Zamoyskiego. W rzeczywistości jednak w tym pomieszczeniu mieszkali - w sensie pracowali i spali - kolejno: Tytus Działyński, jego syn Jan Działyński oraz wnuk Władysław Zamoyski.

- Władysław Zamoyski nie spał na łóżku, które stało naprzeciwko wejścia, lecz na biurku, podkładając pod głowę angielską encyklopedię. Łóżko kazał wynieść, chcąc w ten spo-

sób umartwiać się - jak twierdził - nad głupotą w państwie polskim i sytuacją w wojsku. Miał powiedzieć, że jeśli nic się nie zmieni, Polska doczeka się jeszcze gorszej niewoli niż ta, z której dopiero co się wyzwoliła - opowiada anegdotę Małgorzata Potocka.

Podłogę wykonano z brzozy, orzecha i mahoniu. Zachwyca precyzją ręcznej roboty wielkopolskich rzemieślników.

- Podłoga to w całości ręczna praca wielkopolskich rzemieślników. Przeszła konserwację, dlatego obecnie nie wpuszcza się tu turystów: zwiedzający oglądają wnętrze z progów - zauważa kustoszka.

Biurko w pokoju Władysława Zamoyskiego należało pierwotnie do Tytusa Działyńskiego, który otrzymał je w prezencie od swojej żony, Celestyny. Znajdują się tu też: szafa elbląska, zwana gdańską i szafa bretońska z XVII wieku.

W XIX wieku Działyńscy kolekcjonowali liczne dzieła sztuki i meble. Jan Działyński posiadał jedną z największych kolekcji mebli gdańskich - były to szafy, sekretery i inne elementy wyposażenia. Meble gdańskie świadczyły o poziomie kultury właściciela, symbolizowały patriotyzm oraz zamożność rodu. Pierwszą szafę do kolekcji - tzw. szafę elbląską - zakupiła Celestyna Działyńska. Z kolei piękna bretońska szafa z 1628 roku z wizerunkami dwunastu apostołów czy angielski sekretaryk po babce Tytusa, Annie z Radomickich, świadczą o szerokich horyzontach właścicieli.

- Choć niektóre szafy ważą od 100 do nawet 300 kilogramów, meble gdańskie konstruowano w taki sposób, aby można je było łatwo rozłożyć i przenieść.

„Pokój skazańców”

Władysław Zamoyski nazywał salon „pokojem skazańców”. Znajdują się tu bowiem portrety członków rodziny, którzy za swoją działalność patriotyczną ponieśli surowe konsekwencje. Widzimy dwa portrety Tytusa Działyń-

skiego, portret jego ojca Ksawerego oraz stryja Ignacego, a także Jana Działyńskiego.

- Jan za udział w powstaniu styczniowym został skazany na karę śmierci, i choć wyrok zamieniono na karę więzienia, to Jan zdążył wyemigrować do Francji, gdzie doczekał się ułaskawienia. Tytus za udział w powstaniu listopadowym został pozbawiony przez władze pruskie majątku kórnickiego, który później musiał odzyskiwać. Ojciec Tytusa był więziony, a stryj zesłany na Syberię - wyjaśnia Małgorzata Potocka.

Wnętrza, wciąż oddają klimat życia dawnych właścicieli. Kanapy i fotele obite pstruchą podkreślają szacunek dla wytwórczości ludowej. Tkactwo rozwijało się tu już w XVIII wieku, dzięki wsparciu Teofili - Białej Damy.

- To nie jest typowe muzeum. To dom historyczny, który przy zachowaniu klimatu dawnej epoki stał się muzeum, umożliwiając tym samym turystom poznanie historii rezydencji i rodzin ją zamieszkujących - dodaje rozmówczyni.

W salonie uwagę przykuwa stół, wykonany z szesnastu gatunków drewna, a dokładnie z sęków, przez wielkopolski warsztat rzemieślniczy na zamówienie Tytusa Działyńskiego. Pomimo upływu lat stół wciąż zachwyca precyzją i kunsztem.

- Zgodnie z rodzinną tradycją córki Tytusa musiały znać na pamięć wszystkie gatunki drewna użyte do jego wykonania. Syn został z tego obowiązku zwolniony: wobec niego ojciec miał inne oczekiwania - mówi Potocka.

Obok stołu stoi fortepian wykonany w 1810 roku, należący do siostry Tytusa, Klaudyny z Działyńskich Potockiej. Według tradycji na tym instrumencie grywał sam Fryderyk Chopin. Nie mniej imponująca jest paryska harfa pedałowa. To symbol dawnej kultury, w której muzyka i sztuka były jedną z form spędzania wolnego czasu.

- W dawnych czasach nie było telewizji ani współczesnych form rozrywki, dlatego życie rodzinne koncentrowało

się wokół wspólnego spędzania czasu: rozmów, czytania, gry w szachy czy muzykowania. Wszystkie córki Działyńskich potrafiły grać na instrumentach, pięknie malowały i posługiwały się kilkoma językami. Szczególnie wyróżniała się Jadwiga z Działyńskich Zamoyska, córka Tytusa, która znała aż dziewięć języków - dopowiada Małgorzata Potocka.

Czarna Sala, jadalnia i historia Białej Damy

Niech nie zwiedzie nazwa - ściany Czarnej Sali są białe, a podłoga w kolorze czarnym, stąd nazwa pomieszczenia. Dawniej była to zamkowa sień, przez którą w XIX w. goście przechodzili bezpośrednio do Salonu lub Jadalni, z pominięciem prywatnych pokoi właścicieli.

Portret Teofili, Białej Damy (mieszczący się w Jadalni) sprowadzony do Kórnika przez Tytusa w 1854 roku, do dziś wzbudza ciekawość. Według legendy co noc schodzi ona z obrazu, przechadza się po zamkowych komnatach, wychodzi do ogrodu, gdzie czeka na nią czarny rycerz na koniu, i dopiero przed wschodem słońca wraca na obraz. Dzieciom opowiada się, że ślady obcasów w podłodze to właśnie pamiątka jej nocnych spacerów.

Jedną z wersji legendy głosi, że Teofila nie zazna spokoju, dopóki mieszkańcy Kórnika nie oddadzą diabłu jego skarbów. Opowieść wiąże się z rozbiorczą budynku w Mościenicy, z którego pozyskano cegły na budowę komnów. W ruinach miały znajdować się skarby należące do diabła; gdy je za-

Sala Mauretańska pełni dziś funkcję bi-

brano, rzucił on klątwę na właścicielkę zamku.

- Ale Białą Damą nie ma co straszyć - opowiada przewodniczka, przypominając lokalną legendę.

Teofila była jedyną kobietą - właścicielką Zamku w Kórniku, który odziedziczyła po swoim ojcu. Osierocona w wieku 11 lat, została starannie wykształcona przez swoją ciotkę, księżną Teofilę Wiśniowiecką. W wieku 17 lat wyszła za mąż za Stefana Szoldrskiego, który zmarł kilka lat później. Mając zaledwie 22 lata, została wdową z trojgiem dzieci i samodzielnie zarządzała majątkami: kórnickim i runowskim.

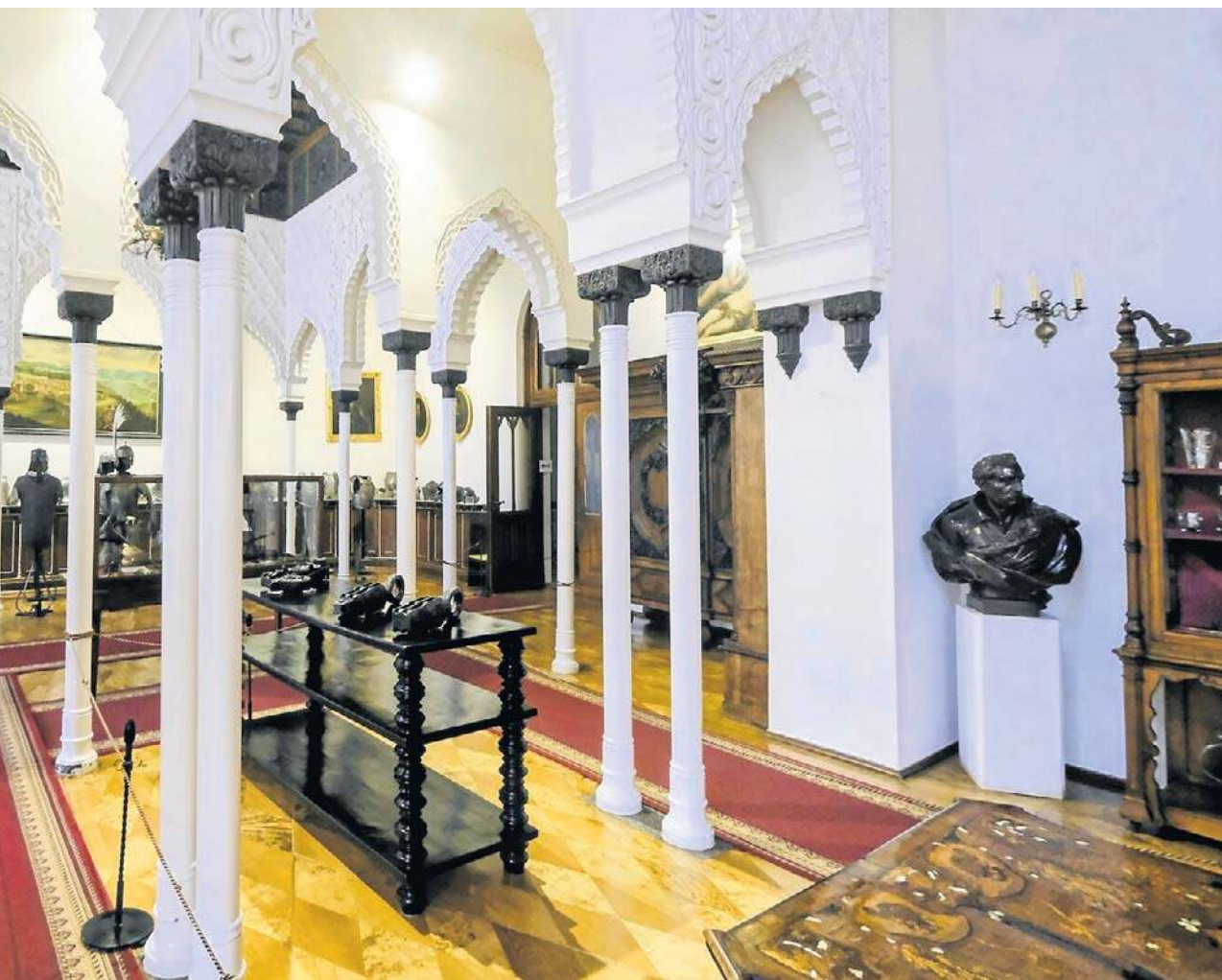
- Była pionierką reform społecznych. Gdy objęła dobra kórnickie, miasteczko liczyło około 200 mieszkańców. Sprowadziła osadników z Niemiec, czyli oledrów, zamieniła pańszczyznę na czynsz i zapewniła swobodę wyznaniową protestantom, katolikom i Żydom. W XVIII-wiecznym Kórniku obok siebie żyły więc społeczności różnych kultur i religii. Założyła również

W głównym salonie uwagę przykuwa stół, który zamówił Tytus Działyński. Powstał z szesnastu różnych gatunków drewna.

FOT. ROBERT WOZNIAK

CZĘSTO POWTARZA SIĘ, ŻE WNEŹRZA ZAMKU WYGLĄDAJĄ TAK, JAKBY WŁAŚCICIELE DOPIERO CO JE OPUŚCILI. W WIĘKSZOŚCI Z NICH TAK JEST.

bioteleczno-muzealną. Tu można znaleźć XVII-wieczną zbroję husarską z jednym skrzydłem.

straż ogniową oraz stanowczo sprzeciwiała się procesom o czary. Zapowiadała, że każdy, kto bezpodstawnie oskarży kogoś o czary, najpierw zapłaci karę, a jeśli to nie pomoże - trafi do aresztu. Było to podejście niezwykle nowoczesne jak na owe czasy - chwali nasza rozmówczyni.

Tu książki były ważniejsze od jedzenia

W jadalni zachwyca sufit ozdobiony herbami rodów polskich i opowieści o literackich upodobaniach Tytusa.

Anegdota z czasów, gdy rodzina musiała przenieść się do Oleszyc, pokazuje to najlepiej: Tytus wrócił z zakupów... pełen książek zamiast jedzenia.

- Na to Celestyna, jego żona, miała odpowiedzieć, że „białą gęsią dzieci nakarmić można, ale białym krukiem - nie”. Historię tę opisała ich najmłodsza córka, Anna z Działyńskich Potocka, późniejsza właścicielka Rymanowa Zdroju.

Sufit jadalni zdobi 71 herbów, zainspirowanych dziełem Jana Długosza, symbolizujących potęgę Polski. Nawiązują one do rycerstwa uczestniczącego w wielkich bitwach, przede wszystkim do zwycięstwa pod Grunwaldem. Umieszczając je tutaj, Tytus chciał przypomnieć, że Polska była kiedyś silnym i znaczącym państwem. Czynił to w czasach zaborów, gdy władze usuwały narodowe symbole z przestrzeni publicznej - jak choćby z Wawelu.

- Według tradycji przekazywanej przez kórnickich przewodników, Tytus pozostawił jedno pole puste - dla herbu gościa, które nigdy nie zostało uzupełnione.

Sala Mauretańska

Jej wnętrze od razu przyciąga wzrok. Jej nazwa pochodzi od formy architektonicznej inspirowanej sztuką maure-

tańską - odwołującą się do słynnej Alhambry w Hiszpanii.

Źródłem tej fascynacji był Tytus Działyński, który podczas pobytu na Wystawie Światowej w Londynie zobaczył model Alhambry i zapragnął przenieść tę estetykę na grunt kórnicki. W XIX wieku wystawy światowe były czymś więcej niż pokazami techniki. Były prawdziwą szkołą poznawania świata.

Interesującym elementem są rzeźby zwierząt przy wejściu do zamku. Pies i słynny dzik - kopia „Il Porcellino”. Tytus kupił te posągi na jednej z powszechnych wystaw i - jak pisał w liście do żony - „kupiłem dwie cudowne bestyjki”. Kolejne figury, lwa i lwicę, zamówił w berlińskiej firmie, ustawiając je od strony parku.

Nazwa „Biblioteka Kórnicka” nie ogranicza się do książek. To cały świat zbiorów: rękopisy, stare druki, mapy, atlasy, grafiki, fotografie, obrazy, zbroje, meble, porcelana i wiele innych ciekawych obiektów. Obecnie kolekcja kórnicka liczy około pół miliona jednostek.

W Sali Mauretańskiej do najciekawszych eksponatów militarnych możemy zaliczyć XVII-wieczną zbroję husarską, ważącą około 25 kilogramów z jednym skrzydłem, oraz trzy kopie husarskie, których w Polsce zachowało się jedynie kilka.

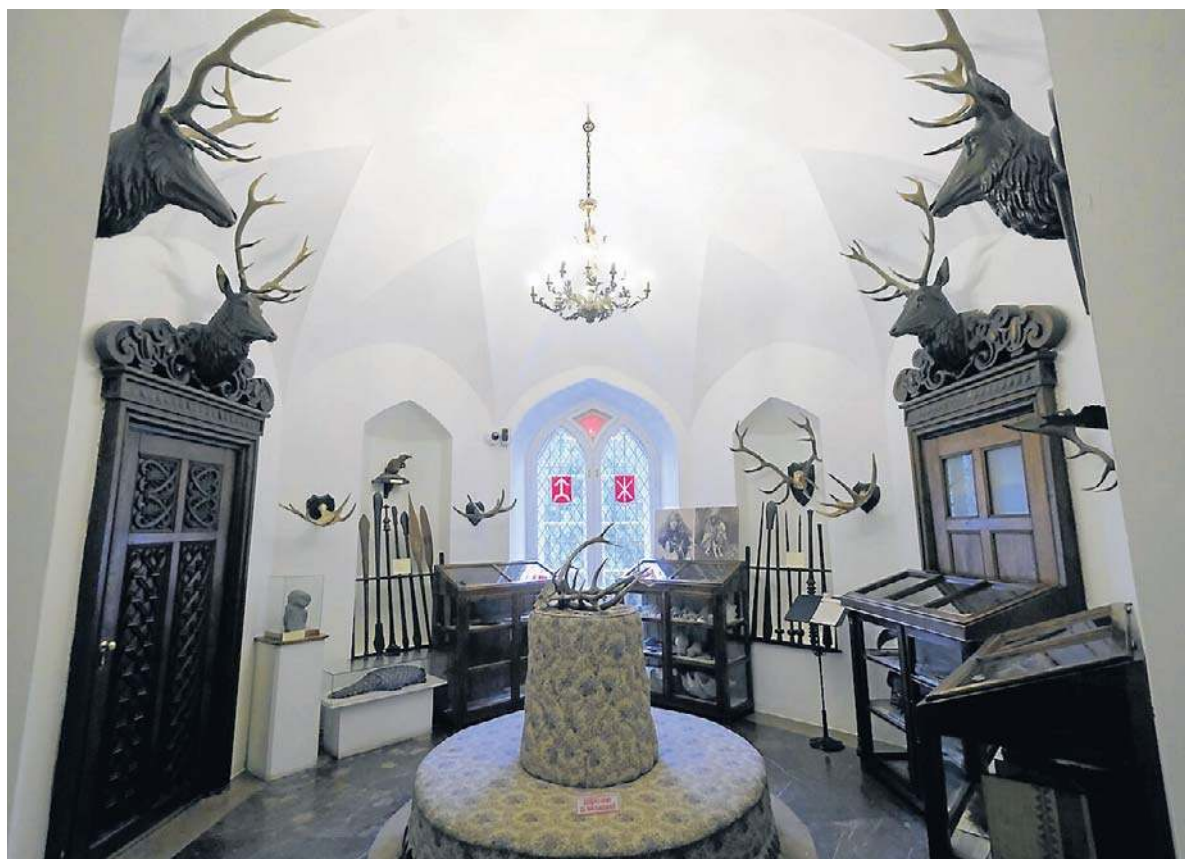
Podczas II wojny światowej zamek, na szczęście, nie został zniszczony. Dzięki staraniom pracowników biblioteki udało się ocalić zbiory Działyńskich i Zamoyskich. Wyjątkową historię ma królewska taszka należąca według tradycji do Michała Korybuta Wiśniowieckiego, wywieziona w czasie wojny i odzyskana dopiero w 2025 roku dzięki staraniom i współpracy pracowników: Biblioteki Kórnickiej, Zamku Królewskiego na Wawelu oraz

Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Niezwykła historia Zamku w Kórniku nie skończyła się wraz z ostatnimi właścicielami. W zamkowych wnętrzach mieszczą się sale muzealne oraz jedna z najstarszych bibliotek w Polsce, a wszystko to pod szyldem Polskiej Akademii Nauk i Biblioteki Kórnickiej, która w 2026 roku świętuje aż dwa jubileusze - 200-lecie biblioteki i 600-lecie zamku. ©©

Portret Teofili, Białej Damy, sprowadzony do Kórnika przez Tytusa w 1854 roku, do dziś wzbudza ciekawość. Co noc schodzi ona z obrazu?

Kolekcja w pokoju myśliwskim zawiera maski, ozdoby, eksponaty zoologiczne i antropologiczne, a także dziobaka i figurę z Papui-Nowej Gwinei sprzed kilku tysięcy lat. Oto, jak szerokie były zainteresowania rodu.

10 NAJPOPULARNIEJSZYCH STACJI

TELE PANORAMA

Program telewizyjny

THRILLER NIEDZIELA TV PULS 20:00

Uprowadzona

Mocne kino akcji w najlepszym wydaniu! Amerykańsko-brytyjsko-francuski thriller z 2008 roku z wielką gwiazdą Hollywood w roli głównej. Bryan (Liam Neeson) jest emerytowanym agentem, pracuje jako ochroniarz. Odszedł z CIA, aby spędzać więcej czasu ze swoją córką, która jest dla niego całym światem. Kim (Maggie Grace) mieszka w Kalifornii ze swoją matką Lenore (Famke Janssen) i bogatym ojczymem Stuartem (Xander Berkeley). W dniu 17. urodzin Kim oznajmia ojcu, że wybiera się z przyjaciółką na wakacje do Paryża. Bryan wyposaża dziewczynę w telefon komórkowy i wymusza obietnicę, że będzie codziennie dzwoniła. Dziewczyna wyjeżdża, ale na miejscu dzieli taksówkę z nieznajomym. To niefortunne spotkanie

skutkuje włamaniem do ich mieszkania i porwaniem dziewczyn przez albański gang handlarzy ludźmi. Bryan będzie musiał wykorzystać wszystkie swoje umiejętności agenta oraz znajomości, aby odnaleźć i uratować córkę, zanim będzie za późno. Rozpoczyna się emocjonujący wyścig z czasem.

FILM PRZYGODOWY PONIEDZIAŁEK POLSAT 21:40

Szybcy i wściekli 7

Rok po ułaskawieniu i powrocie do USA zespołu Dominica Toretto (Vin Diesel) i Briana O'Connera (Paul Walker) życie jego członków toczy się leniwie. Dom stara się odbudować związek z Letty. Brian mieszka na przedmieściach z Mią i synem. Tej i Roman korzystają z życia. Dom, Brian i reszta załogi myślą, że porzucili kryminalne życie. Pokonali międzynarodowego terrorystę Owena Shawa i rozeszli się w różne strony. Ale teraz brat Shawa, Deckard Shaw (Jason Statham) zabija członków ekipy jeden po drugim, dla zemsty. Co gorsza, sarmalski terrorysta o nazwisku Jakarde (Djimon Hounsou) i podejrzany amerykański urzędnik państwowy o pseudonimie "Pan Nikt" (Kurt Russell) rywalizują o kradzież komputerowego programu

terrorystycznego o nazwie "Okno Boga", który może zmienić każde urządzenie technologiczne w broń. Toretto musi zebrać ponownie swoją drużynę, aby powstrzymać Shawa i odzyskać program "Okno Boga". Zostaje złapany w potrzask między terrorystami, a rządem Stanów Zjednoczonych.

FILM SENSACYJNY NIEDZIELA TV PULS 21:55

Czarny lotos

Emocjonujący thriller akcji z 2023 roku w reżyserii Todora Chapkanova z mistrzem świata w kick-boxingu w wadze ciężkiej - Rico Verhoevenem. Akcja filmu od pierwszych minut aż do końca trzyma w napięciu. Miłośnicy mocnych wrażeń nie będą mogli narzekać na brak spektakularnych pościgów i liczbę wybuchów. Akcja thrillera toczy się w dwóch europejskich stolicach - najpierw w Niemczech w Berlinie, a później w holenderskim Amsterdamie. Niemiecka Opera Narodowa została przejęta przez uzbrojonych żołnierzy. Po tym jak zabijają jednego z zakładników, Matteo (Rico Verhoeven), były agent sił specjalnych, ratuje życie pozostałym, tracąc przy tym swojego przyjaciela Johna. W Amsterdamie mężczyzna spotyka wdowę po Johnie, Shirę (Rona-Lee Shimon) i jego córeczkę.

Kobieta jest związaną z przedsiębiorcą, który prowadzi nielegalne interesy z bossem narkotykowym Sabanem. Gdy potężny szef narkotykowej mafii - Gabriel (Frank Gilo) porywa dziewczynkę, tylko Matteo może ją ocalić. Napędzany żalem,

wyrusza na samotną, niebezpieczną misję do Amsterdamu, miasta pełnego wybuchającej amunicji i niebezpiecznych kolizji samochodowych. Pragnie pomóc swojemu przyjacielowi, ratując jednocześnie życie jego córki.

FILM SENSACYJNY PONIEDZIAŁEK TVN 22:40

Jack Reacher

W Pittsburghu pięć przypadkowych osób umiera od kul nieznanego snajpera. Jedynym podejrzanym jest były wojskowy, James Barr (Joseph Sikora). Aresztowany twierdzi, że jest niewinny. James żąda też widzenia z Jackiem Reacherem (Tom Cruise), byłym oficerem żandarmerii. Liczy, że Jack pomoże mu oczyścić się z zarzutów.

FILM SENSACYJNY WTOREK TV 4 22:40

Nikita

Skazana na karę śmierci za morderstwo, bohaterka otrzymuje szansę na nowe życie. Po treningu zostaje zabójczynią na usługach rządowej agencji. Nikita opuszcza ośrodek odmieniająca. Jest elegancka. Gdy odbiera telefon z umówionym hasłem, zostawia wszystko i rusza wykonać kolejne zlecenie. Ale pewnego dnia rodzi się w niej bunt.

PONIEDZIAŁEK 9 Marca

TVP1

DV3 IT

7.00 Msza święta na Jasnej Górze
7.30 Studio Raban
8.00 Serwis Info
9.00 Ranczo (104): Wielkie otwarcie
10.00 Komisarz Alex (290): Śmierć na parkingu
11.00 Ojciec Mateusz (85): Naciągacze
12.00 Serwis Info
12.10 Agrobiznes
12.40 Rok w ogrodzie extra
12.55 W krainie pszczoły miodnej – film dokumentalny
14.00 Wichrowe wzgórze (374)

15.00 Serwis Info – magazyn
15.15 Reporterzy – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka – teleturniej
16.05 Dziedzictwo (853) – serial obyczaj. Turcja
17.00 Telexpress
17.25 Jaka to melodia?
17.55 Klan (4669) – telenowela Polska
18.20 Zaraz wracam (84) – serial obyczaj. Polska
18.55 Akcyjowa 38 (821) – serial obyczaj. Hiszpania
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.30 Teatr TV: Pewność – spektakl Polska 2026
Reż. Błażej Peszek, wyk. Anna Polony, Jan Peszek
21.15 Postscriptum: Pewność
21.40 Polskie Nagrody Filmowe Orły 2026
23.00 Balans bieli – magazyn
23.45 Lalka – dramat obyczaj. **** Polska 1968
Reż. Wojciech Jerzy Has, wyk. Mariusz Dmochowski, Beata Tyszkiewicz, Tadeusz Fijewski
2.30 Dwaj jeźdźcy *** – western USA 1961

TVP2

DV3 IT

5.30 M jak miłość (1709)
6.25 Rodzina (nie od) święta
6.55 Barwy szczęścia (3331)
7.30 Pytanie na śniadanie
11.40 Okrasa łamie przepisy
12.15 The Collection. Imporium mody (2) – serial obyczaj. W. Bryt./Francja/USA
12.30 Koło fortuny
13.15 Panna młoda (40)
14.05 Va banque – teleturniej
14.35 Na sygnale (855): Miało być tak pięknie
15.05 La Promesa – pałac tajemnic (344) – telenowela Hiszpania
16.00 Koło fortuny – teleturniej
16.35 Familiada – teleturniej
17.20 Panna młoda (41)
Cihan domaga się od Mukad-dera, by przeprosiła Hancer. Derya dopytuje Hancer o wiano. Beyza słyszy rozmowę Aysu, w której mówi, że wyrzucono ją ze szkoły.
18.15 Va banque – teleturniej
18.50 Jeden z dziesięciu – teleturniej
19.25 Barwy szczęścia (3331, 3332) – serial Polska
20.40 Kulisy „M jak miłość”
20.55 M jak miłość (1915) – serial Polska
21.55 Na sygnale (856, 857) – serial obyczaj. Polska
22.55 Na przekór losowi (2) – serial obyczaj. Włochy/Francja/Niemcy
23.50 Medicus – film przygodowy **** Niemcy 2013
Reż. Philipp Stölzl, wyk. Stellan Skarsgård, Tom Payne, Emma Rigby
2.30 Instykt (10)
3.25 Akcyjowa 38 – serial

Polsat

DV3 IT

5.25 Telezakupy TV Okazje
6.00 Nowy dzień – magazyn
8.30 Malanowski i Partnerzy (186, 187): Dług / Trzy lata piekła – serial fabularno-dokumentalny
9.30 Trudne sprawy – serial fabularno-dokumentalny Polska 2021
11.35 Gliniarze (637-639) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2021
14.40 Dlaczego ja? (1521): Trefne miejsce
15.50 Wydarzenia
16.15 Pogoda
16.20 Interwencja – magazyn
16.30 Na ratunek 112 (1118)
17.00 Gliniarze (1158)
Policjantka pracująca pod przykrywką zostaje porwana przez gangsterów. Olgierd i Krystian rozpoczynają wyścig z czasem, aby ocalić jej życie i rozbić gang sutenerów.
18.00 Pierwsza miłość (4170) – serial Polska 2025
18.50 Wydarzenia
19.15 Gość „Wydarzeń”
19.55 Milionerzy – teleturniej
20.30 Farma – reality show
21.40 Szklana pułapka 4.0 **** – film sensacyjny USA/W. Bryt. 2007
Reż. Len Wiseman, wyk. Bruce Willis, Timothy Olyphant, Justin Long
0.15 W stronę słońca – thriller ** USA/Japonia 2005
Reż. mink, wyk. Steven Seagal, Matthew Davis
2.25 Boogeyman – horror USA/ Kanada 2023
Reż. Rob Savage, wyk. Chris Messina, Vivien Lyra Blair, Sophie Thatcher

TVN

DV3 IT

5.10 Nauka jazdy
5.35 Uwaga! 5.50 Ukryta prawda (1572) – serial fabularno-dokumentalny
6.45 Kuchenne rewolucje
7.45 Dzień Dobry TVN
11.20 Doradca smaku: Stek bavette – magazyn
11.25 Kuchenne rewolucje: Wschowa – La Trattoria Familja / Magnuszew – Stara Kuchnia
13.40 Ukryta prawda (1674, 1675) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2025
15.45 Młode gliny (17) – serial krym. Polska 2026
16.50 Szpital św. Anny (82) – serial obyczaj. Polska
17.55 Detektywi (276) – serial fabularno-dokumentalny
19.00 Fakty
19.55 Uwaga! – magazyn
20.15 Na Wspólnej (4174) – serial Polska
20.50 The Floor – teleturniej
21.30 Bitwa o gości – reality show
22.40 Zabójczy koktajl *** – film sensacyjny USA/Francja/Niemcy 2021
Reż. Navot Papushado, wyk. Karen Gillan, Lena Headey, Michelle Yeoh
Kiedy Sam miała zaledwie 12 lat, jej matka, płatna zabójczyni, musiała ją opuścić. Sam dorastała pod opieką firmy i wyrosła na jedną z najsukuteczniejszych zawodowych morderczyń.
0.55 Wilk z Wall Street **** – film biograf. USA 2013
Reż. Martin Scorsese, wyk. Leonardo DiCaprio, Jonah Hill, Margot Robbie
4.35 Uwaga! – magazyn

TVN7

DV3 IT

6.50 Szkoła
8.45 Ukryta prawda
11.55 W-11 Wydział Śledczy (837-839)
14.00 Detektywi (34)
15.00 Szpital św. Anny (72) – serial obyczaj. Polska 2025
16.00 Sędzia Anna Maria Wesołowska (17,18)
18.00 Opowieści małżeńskie (5)
19.00 Ukryta prawda (1659)
20.00 Hotel Paradise
21.00 Gniew Tytanów – film przygod. USA/Hiszp. 2012, reż. Jonathan Liebesman, wyk. Sam Worthington
23.10 **** Kac Vegas – komedia USA/Niemcy 2009, reż. Todd Phillips, wyk. Bradley Cooper
1.25 Skok na głęboką wodę (1)

TVP Kultura

DV3 IT

10.10 *** Wenecja – film obyczaj. Polska 2010
12.30 Joana Mallwitz – we własnym tempie
14.05 Dobre strony
14.30 Tamte lata, tamte dni
15.05 ** Szatan z siódmej klasy – film dla młodzieży Polska 2006
17.00 Pogranicze w ogniu (12)
18.15 Tygodnik kulturalny
19.10 Poszukiwacze zaginionych arcydzieł
19.45 Polskie Nagrody Filmowe Orły – czerwony dywan
20.15 Polskie Nagrody Filmowe Orły 2026
23.00 **** Żyje się tylko dwa razy – film sens. W. Bryt. 1967

TVP Sport

DV3 IT

9.30 (L) ZIP: Paranciarstwo alpejskie
13.30 Hokej: Buffalo Sabres – Tampa Bay Lightning
14.30 Koszykówka: Los Angeles Lakers – New York Knicks
16.25 Magazyn Betclic 2. Ligi
17.05 Radosław Majewski. Pruszkowskie początki
17.25 Magazyn Betclic 1. Ligi
17.55 (L) Piłka nożna: Polonia Warszawa – ŁKS Łódź
20.05 Magazyn Betclic 1. Ligi
21.30 Gol
23.15 Kroniki Zimowych Igrzysk Paralimpijskich
23.35 Piłka nożna: West Ham United – Brentford FC

TV 4

DV3 IT

6.00 Strażnik Teksasu (14, 15): Sobotnia noc / Sprawiedliwość dla wszystkich
7.55 Bogaty dom – biedny dom
8.55 Policjantki i policjanci (338, 339)
10.55 Na ratunek 112
11.55 Dlaczego ja?
12.55 Trudne sprawy (953)
15.55 Łowcy skarbów. Kto da więcej
18.00 Policjantki i policjanci (1375, 1376)
20.00 Uroczysko (213)
20.30 Sprawiedliwi – wydział kryminalny (992)
21.30 Sprawiedliwi. Trójmiasto (109)
22.40 ** Krwawa rozgrywka – film akcji Chiny/Hongk./USA 2017
0.55 Love Island. Wyspa miłości (40)

TV Trwam

DV3 IT

12.20 Kocham życie
13.05 Droga pięknejgo życia
13.30 Msza święta z Jasnej Góry
14.30 Sphlyw zawierzenia
15.00 Piloci. Biało-Czerwony z Dębina
16.10 Sanktaria polskie
16.30 Porady Medyczne Bonifratrów
17.00 Świadkowie
17.30 Moja parafia
18.15 Rozmowy niedokończzone
19.30 Poznajemy Polskę
19.45 Modlitwa z telefontycznym udziałem dzieci
20.00 Informacje
20.20 Różaniec
21.00 Apel Jasnogórski
21.40 Polski punkt widzenia
22.00 Z wędką nad wodę w Polsce i świat

TV Puls

DV3 IT

6.00 Nash Bridges (88, 89)
8.00 Kobra – oddział specjalny (5, 6)
10.00 Triumf miłości (55, 56)
12.00 Nie igraj z aniołem (28)
13.00 Wspaniałe stulecie (53) – serial obyczaj. Turcja
14.00 Lombard. Życie pod zastaw (671, 672)
16.00 Ranczo (98, 99)
18.00 Lombard. Życie pod zastaw (956, 957)
20.00 *** Z podniesionym czołem – film sens. USA 2004
21.50 *** Liberator – film sens. USA/Fr. 1992
23.55 * Minuta po śmierci – thriller USA 2022
1.35 Dzielnica strachu (434)

WTOREK 10 Marca

TVP1 DVB-T

7.00 Msza święta na Jasnej Górze
7.30 Kościół z bliska **8.00** Serwis Info
8.25 Zaraz wracam (84) **9.00** Ranczo (105) **10.00** Komisarz Alex (291): Dziewczyna bez imienia **11.05** Ojciec Mateusz (86): Haracz **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes **12.35** Program rolny **12.50** Wielka naturalna bariera – serial dok. **14.00** Wichrowe wzgórze (375)

15.00 Serwis Info – magazyn
15.15 Reporterzy – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka
16.05 Dziedzictwo (854)
 Koray potwierdza przed policją wersję Ayse, zmuszając ją tym samym do zgody na ślub. Tymczasem Ferit przypadkiem słyszy, jak Ayse wyznaje siostrze, że to ona strzeliła do Koraya.
17.00 Teleexpress
17.25 Jaka to melodia?
17.55 Klan (4670)
18.20 Zaraz wracam (85) – serial obyczaj. Polska
18.55 Akacja 38 (822)
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.30 Omnibus – szybki i mądry – teleturniej
21.20 TBA – magazyn
23.15 W przebraniu mordercy
 **** – thriller USA 1980
 Reż. Brian De Palma, wyk. Michael Caine, Nancy Allen, Angie Dickinson
1.10 Wielkie wesele
 *** – komedia USA 2013
 Reż. Justin Zackham, wyk. Robert De Niro, Katherine Heigl, Diane Keaton

***** koniecznie **** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz * zdecydowanie nie (L) na żywo

TVP2 DVB-T

5.30 M jak miłość (1710) **6.20** Przystań nad Biblią – program religijny
6.55 Barwy szczęścia (3332) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.45** Rosół polski **12.15** Dobre strony – felieton
12.30 Koło fortuny **13.15** Panna młoda (41) – serial obyczaj. Turcja 2024 **14.05** Va banque – teleturniej
14.35 Na sygnale (856): Quo vadis, Dobku? – serial obyczaj. Polska

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (345) – telenowela Hiszpania
16.00 Koło fortuny – teleturniej
16.35 Familiada – teleturniej
17.20 Panna młoda (42) – serial obyczaj. Turcja
18.15 Va banque – teleturniej
18.50 Jeden z dziesięciu
19.25 Barwy szczęścia (3332, 3333) – serial Polska
20.40 Kulisy „M jak miłość”
20.55 M jak miłość (1916) – serial Polska
21.45 Magazyn Ekspresu Reporterów – magazyn
21.55 Na sygnale (858): Defekt układu limbicznego – serial obyczaj. Polska
22.25 Magazyn Ekspresu Reporterów – magazyn
23.25 Konwój – film sensacyjny

 Reż. Maciej Żak, wyk. Robert Więckiewicz, Janusz Gajos, Przemysław Bluszc
1.05 Gambit, czyli jak ograć króla – komedia kryminalna USA/W. Bryt. 2012
2.45 Demony i smoki – film dokumentalny Dania/Szwecja 2024

Polsat DVB-T

5.40 Telezakupy TV Okazje **6.00** Nowy dzień **8.30** Malanowski i Partnerzy (188, 189): Podejrzeni, podejrzana / Ryzykowna młodość – serial fab.-dok. Polska **9.30** Trudne sprawy (994, 995) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2021 **11.35** Gliniarze (640): Własność – serial fab.-dok. **14.40** Dlaczego ja? (1522): Prawo do samoobrony – serial fab.-dok.

15.50 Wydarzenia
16.15 Pogoda
16.20 Interwencja – magazyn
16.30 Na ratunek 112 (1119): Szybki kierowca – serial fabularno-dokumentalny Polska 2026
17.00 Gliniarze (1159)
 Detektywi ścigają sprytnego przestępcę na hulajnodze elektrycznej, który jest sprawcą serii napadów. Podczas ostatniego z nich zginęła kobieta. Policja musi go pochwycić, zanim skrzywdzi kolejne osoby.
18.00 Pierwsza miłość (4171)
18.50 Wydarzenia
19.15 Gość „Wydarzeń”
19.55 Milionerzy – teleturniej
20.30 Farma – reality show
21.30 Ninja vs Ninja – show
23.35 Menu – horror USA 2022

 Reż. Mark Mylod, wyk. Ralph Fiennes, Anya Taylor-Joy, Nicholas Hoult
2.00 Szklana pułapka 4.0
 **** – film sensacyjny USA/W. Bryt. 2007
 Reż. Len Wiseman, wyk. Bruce Willis, Timothy Olyphant, Justin Long

TVN DVB-T

5.35 Uwaga! **5.50** Ukryta prawda **6.45** Kuchenne rewolucje **7.45** Dzień Dobry TVN – magazyn **11.20** Doradca smaku: Dutch Baby z twarożkiem i śliwkami – magazyn kulinarny **11.25** Kuchenne rewolucje (8, 7): Restauracja „Retka”, Łódź / Turek – Piwnica Smaku – reality show **13.40** Ukryta prawda (1676, 1677) – serial fab.-dok. Polska 2025

15.45 Młode gliny (18) – serial krym. Polska 2026
16.50 Szpital św. Anny (83) – serial obyczajowy Polska 2026
17.55 Detektywi (277) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2026
19.00 Fakty
19.55 Uwaga! – magazyn
20.15 Na Wspólnej (4175) – serial Polska 2026
20.50 The Floor – teleturniej Polska 2026
21.30 Skok na głęboką wodę – reality show
22.45 Kuba Wojewódzki
23.45 Superwizjer
0.20 Geostorm – film sensacyjny
 ** USA/Hongkong 2017
 Reż. Dean Devlin, wyk. Gerard Butler, Jim Sturgess, Ed Harris
2.40 The Traitors. Zdraycy – reality show Polska 2026
4.15 Uwaga! – magazyn
4.30 Nauka jazdy (29)
 Trwają egzaminy wewnętrzne i państwowe. Mariusz zaprasza dwóch kursantów do wspólnej jazdy egzaminacyjnej.

TVN7 DVB-T

8.45 Ukryta prawda **11.55** W-11 Wydział Śledczy (840-842) **14.00** Detektywi (35): Porwanie **15.00** Szpital św. Anny (73) – serial obyczaj. Polska 2025 **16.00** Sędzia Anna Maria Wesołowska (19, 20) **18.00** Opowieści małżeńskie (6) **19.00** Ukryta prawda (1660) **20.00** Hotel Paradise (6) **21.00** **** Wejście smoka – film sens. Hongk./USA 1973, reż. Robert Clouse, wyk. Bruce Lee **23.15** **** Blade: Wieczny łowca – horror USA 1998, reż. Stephen Norrington, wyk. Wesley Snipes, Kris Kristofferson **1.45** Hotel Paradise

TVP Kultura DVB-T

12.05 Poszukiwacze zaginionych arcydzieł **12.45** Hala odlotów **13.45** *** Prawo Archimedeasa – dramat Polska 1977 **15.15** **** Stan posiadania – film obyczaj. Polska/Niemcy 1989 **17.10** Pogranicze w ogniu (13) **18.25** Mody Polskie **19.00** Portret Janusza Gajosa **20.00** Teatr TV: Bigda idzie! – spektakl Polska 1999, reż. Andrzej Wajda, wyk. Janusz Gajos **21.50** **** Pan Verdoux – komedia USA 1947, reż. Charles Chaplin **0.00** E. 1027 – Eileen Gray i dom nad morzem

TVP Sport DVB-T

8.55 (L) Paranarciarstwo alpejskie i parabiegani **11.45** ZIO 2026: Łyżwiarstwo figurowe – program dowolny (k) **12.55** (L) ZIP: Parabiegani narciarskie, paranarciarstwo alpejskie **15.35** Zawody siłaczy: LM Strongman **16.30** Magazyn piłki nożnej kobiet **17.55** (L) Hokej: Tauron Hokej Liga: Czwierćfinał **20.55** Podsumowanie rundy Pucharu Anglii **23.00** Sportowy wieczór **23.25** Kroniki ZIP **23.45** Piłka nożna: Eliminacje MŚ kobiet strefy UEFA: Francja – Polska **1.50** Biatlon: PS (m)

TV4 DVB-T

7.55 Bogaty dom – biedny dom **8.55** Policjantki i policjanci (340, 341) **10.55** Na ratunek 112 **11.55** Dlaczego ja? **12.55** Trudne sprawy (956-958): Była kochanka chce zemsty / Nie ma tego złego / Siostra biologiczna matka **15.55** Łowcy skarbów. Kto da więcej **18.00** Policjantki i policjanci (1376, 1377) **20.00** Uroczysko (214) **20.30** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (993) **21.30** Sprawiedliwi. Trójmiasto (110) **22.40** *** Burn Out – film sens. Fr/Belg. **0.50** Love Island. Wyspa miłości (41) **1.50** Hardcorowy Lombard (105)

TV Trwam DVB-T

13.30 Msza święta na Jasnej Górze **14.30** Brygada Świętokrzyska **15.00** Leśni mocarze **16.10** Jestem mamą **16.25** Przyroda w obiektywie **16.40** Zdrowie z Bożej apteki **17.00** Wierzę w Boga **17.30** Burza w okręgu krakowskim **18.15** Rozmowy niedokończono **19.00** Msza święta w intencji ofiar katastrofy smoleńskiej i ojczyzny **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **21.40** Polski punkt widzenia **22.00** *** Zerwany kłós – film religijny Polska 2017

TV Puls DVB-T

6.00 Nash Bridges (89, 90) **8.00** Kobra – oddział specjalny (6, 7) **10.00** Triumf miłości (57, 58) **12.00** Nie igraj z aniołem (29) **13.00** Wspaniałe stulecie (54) **14.00** Lombard. Życie pod zastaw (673, 674) j. **16.00** Ranczo (99, 100) **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (957, 958) **20.00** *** Czarny łotos – film sens. Hol./USA 2023 **21.55** *** Grobowiec diabła – horror USA 2009 **23.45** *** Child Alert – thriller USA 2024 **1.30** Lombard. Życie pod zastaw (953) **2.25** Dzielnica strachu (435)

DVB-T stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

ŚRODA 11 Marca

TVP1 DVB-T

7.00 Msza święta na Jasnej Górze
7.30 Rodzina (nie od) święta **8.00** Serwis Info **8.25** Zaraz wracam (85)
9.00 Ranczo (106) **10.00** Komisarz Alex (292): Sukcesja **11.00** Ojciec Mateusz (87): Pożyczka **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes **12.35** Program rolny **12.50** Wielka naturalna bariera – serial dok. **14.00** Złoty chłopak (245) – serial obyczaj.

15.00 Serwis Info – magazyn
15.15 Reporterzy – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka – teleturniej
16.05 Dziedzictwo (855) – serial obyczaj. Turcja
17.00 Teleexpress
17.25 Jaka to melodia?
17.55 Klan (4671) – telenowela
18.20 Zaraz wracam (86) – serial obyczaj. Polska
18.55 Akacja 38 (823) – serial obyczaj. Hiszpania
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.30 Omnibus – szybki i mądry – teleturniej
21.20 Złodziejski kodeks
 *** – film sensacyjny USA/Niemcy 2009
 Reż. Mimi Leder, wyk. Morgan Freeman, Antonio Banderas, Radha Mitchell
23.15 Tatarak – dramat obyczaj. **** Polska 2009
 Reż. Andrzej Wajda, wyk. Krystyna Janda, Jan Englert, Julia Pietrucha
0.55 W przebraniu mordercy
 **** – thriller USA 1980
2.50 Magazyn Ekspresu Reporterów

TVP2 DVB-T

5.30 M jak miłość (1711) **6.25** Pozyteczni.pl **6.55** Barwy szczęścia (3333) **7.30** Pytanie na śniadanie – magazyn informacyjno-publicystyczny **11.45** Gwiazdorska kuchnia Ani – magazyn **12.15** Rzecz Polska **12.30** Koło fortuny **13.15** Panna młoda (42) – serial obyczaj. Turcja **14.05** Va banque **14.35** Na sygnale (857): Chwila nieuwagi – serial obyczaj. Polska 2026

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (346) – telenowela Hiszpania
16.00 Koło fortuny – teleturniej
16.35 Familiada – teleturniej
17.20 Panna młoda (43)
 Yonca kolejny raz szantażuje Beyzę. Mukadder opuszcza dom i długo nie wraca. Han- cer odnajduje Cihana i nakłania go do powrotu do domu.
18.15 Va banque – teleturniej
18.50 Jeden z dziesięciu – teleturniej
19.25 Barwy szczęścia (3333, 3334) – serial Polska
20.40 Przepis dnia – magazyn
20.55 Na dobre i na złe (984) – serial obyczaj. Polska
21.55 Na sygnale (859, 860) – serial obyczaj. Polska
22.55 Peaky Blinders (32) – serial gangsterski W. Bryt. 2022
0.05 Druga córka – dramat *** obyczaj. Niemcy 2020
 Reż. Florian Gartner
1.50 Na przekór losowi (2)
2.45 Nic nie czuję – film dokumentalny Polska 2023
4.35 Na dobre i na złe – serial obyczaj. Polska 2026

Polsat DVB-T

5.40 Telezakupy TV Okazje **6.00** Nowy dzień – magazyn **8.30** Malanowski i Partnerzy (190, 191) **9.30** Trudne sprawy (996, 997): Znajomy z sanatorium wywraca życie Jadwigi do góry nogami / Kryzys wieku średniego powodem życiowych zmian 42 latka **11.35** Gliniarze (643-645) – serial fab.-dok. **14.40** Dlaczego ja? (1523) – serial fab.-dokumentalny

15.50 Wydarzenia
16.15 Pogoda
16.20 Interwencja – magazyn
16.30 Na ratunek 112 (1120): Tajemniczy hejter – serial fabularno-dokumentalny
17.00 Gliniarze (1160) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2026
18.00 Pierwsza miłość (4172) – serial Polska 2026
18.50 Wydarzenia
19.15 Gość „Wydarzeń”
19.55 Milionerzy – teleturniej
20.30 Farma – reality show Polska 2025
21.30 Bez pudru, czyli Kabaret plus... – program rozrywkowy
22.45 22 Jump Street
 **** – komedia sensacyjna USA 2014
 Reż. Christopher Miller, Phil Lord, wyk. Channing Tatum, Jonah Hill, Peter Stormare
1.05 Gorący towar
 *** – komedia kryminalna USA/W. Bryt. 2013
 Reż. Paul Feig, wyk. Sandra Bullock, Melissa McCarthy, Demián Bichir
3.40 Nasz nowy dom – reality show Polska 2024

TVN DVB-T

5.05 Jak to jest zrobione? **5.35** Uwaga! **5.50** Ukryta prawda **6.45** Kuchenne rewolucje **7.45** Dzień Dobry TVN **11.20** Doradca smaku: Laksa – pikantna zupa azjatycka **11.25** Kuchenne rewolucje (9, 8): Pizzeria „V-centi”, Lublin / Cieszyn – EkoTradycja – reality show **13.40** Ukryta prawda (1678, 1679) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2025

15.45 Młode gliny (19) – serial krym. Polska
16.50 Szpital św. Anny (84) – serial obyczajowy Polska
17.55 Detektywi (278)
19.00 Fakty
19.55 Uwaga! – magazyn
20.15 Na Wspólnej (4176) – serial Polska
20.50 The Floor – teleturniej
21.30 Królowa przetrwania – reality show, wyk. Aneta Kurp, Josephine Kwaśniewska, Ewelina Kubiak
22.55 Jak się pozbyć cellulitu
 ** – komedia Polska 2011
 Reż. Andrzej Saramonowicz, wyk. Magdalena Boczarowska, Dominika Kluzniak, Maja Hirsch
1.10 Szpital św. Anny (43) – serial obyczajowy Polska 2025
2.15 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (9)
3.15 Uwaga! – magazyn
3.30 Dubaj. Pustynia pełna bogactwa – serial dok. W. Bryt. 2022
 Reż. Philip McCreery, Chris Taylor

TVN7 DVB-T

8.45 Ukryta prawda (1250, 1125, 1126) **11.55** W-11 Wydział Śledczy (834-835) **14.00** Detektywi (36) **15.00** Szpital św. Anny (74) – serial obyczaj. Polska **16.00** Sędzia Anna Maria Wesołowska(21, 22) **18.00** Opowieści małżeńskie (7) **19.00** Ukryta prawda (1661) **20.00** Hotel Paradise (7) **21.00** **** Gran Torino – dramat USA 2008, reż. Clint Eastwood, wyk. Clint Eastwood, Christopher Carley **23.30** **** Miasto złodziei – dramat USA 2010, reż. Ben Affleck, wyk. Ben Affleck, Rebecca Hall **2.05** Hotel Paradise (6)

TVP Kultura DVB-T

12.10 Portret Janusza Gajosa **13.05** Tygodnik kulturalny **14.10** Co mówią lekarze **14.50** *** Dama kameliowa – melodramat Polska 1994 **16.45** Pogranicze w ogniu (14) **18.00** Dobre strony **18.30** Informacje kulturalne **18.50** Reżyserzy **19.45** WTEM **20.00** *** Fin del Mundo? – komediodramat Polska 2023 **21.40** Przygody Sherlocka Holmesa (2) **22.45** Hala odlotów **23.50** Scena muzyczna **0.45** **** Pan Verdoux – komedia USA 1947, reż. Charles Chaplin

TVP Sport DVB-T

8.30 Hokej na lodzie Czwierćfinał **9.45** (L) ZIP: Parabiegani narciarskie **14.20** Pełnosprawni **14.50** Jeździectwo: Perlage CAVALLADA Tour Kraków **16.30** Sportowe ABC: Koszykówka 3x3 **16.45** NBA Action **17.20** (L) Koszykówka: Eliminacje Mistrzostw Europy kobiet: Polska – Słowacja **19.25** Sportowe ABC: Padel **20.55** (L) Piłka nożna: Liga Mistrzów UEFA: 1/8 finału **23.20** Magazyn skrótów Ligi Mistrzów UEFA: 1/8 finału **0.45** Kroniki ZIP 2026 **1.05** Biatlon: PS (k) w Kontiolahti

TV4 DVB-T

7.55 Bogaty dom – biedny dom **8.55** Policjantki i policjanci (342, 343) **10.55** Na ratunek 112 (1121): Cybersex **11.55** Dlaczego ja? (1525): Bogaty mąż **12.55** Trudne sprawy (959-961) **15.55** Łowcy skarbów. Kto da więcej **18.00** Policjantki i policjanci (1377, 1378) **20.00** Uroczysko (215) **20.30** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (994) **21.30** Sprawiedliwi. Trójmiasto (111) – serial krym. Polska 2026 **22.40** *** Osadzone – film sens. USA 1989, reż. John Flynn, wyk. Sylvester Stallone **0.55** Love Island. Wyspa miłości

TV Trwam DVB-T

13.00 Opiekuńcze skrzydła – Hospicjum św. Anny w Lubartowie **13.30** Msza święta na Jasnej Górze **14.30** Ona nigdy nie była sama – Czcigodna Sługa Boża Matka Teresa Kierocińska **15.00** Kurierskim szlakiem. Azymut Węgry **16.10** Na zdrowie **16.30** Kierownik duchowy Sekretarki Bożego Miłosierdzia **17.00** Po stronie prawdy **18.15** Rozmowy niedokończono **19.30** Bóg z nami **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **21.40** Polski punkt widzenia **22.00** Przetrawiliśmy

TV Puls DVB-T

6.00 Nash Bridges (90, 91) **8.00** Kobra – oddział specjalny (7, 8) **10.00** Triumf miłości (59, 60) **12.00** Nie igraj z aniołem (30) **13.00** Wspaniałe stulecie (55) **14.00** Lombard. Życie pod zastaw (675, 676) **16.00** Ranczo (100, 101) **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (958, 959) **20.00** **** Niepokonani – dramat USA/Emir. Arab./Polska/Indie/Arab. Saud. 2010 **22.25** **** Kamdesh. Afgański piekło – film sens. USA/Bulg. 2019 **1.10** Lombard. Życie pod zastaw (954)

DVB-T stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

CZWARTEK 12 Marca

TVP1

DVB-T

7.00 Msza święta na Jasnej Górze **7.30** Pełnia wiary **8.00** Serwis Info **8.25** Zaraz wracam (86) **9.00** Ranczo (107) **10.00** Komisarz Alex (293): Klub zół **11.00** Ojciec Mateusz (88): Czekolada **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes **12.35** To się opłaca **12.55** Wielka naturalna bariera (3) – serial dok. Australia 2022 **14.00** Złoty chłopak (246) – serial obyczaj. Turcja 2022

15.00 Serwis Info – magazyn
15.15 Reporterzy – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka – teleturniej
16.05 Dziedzictwo (856) – serial obyczaj. Turcja
17.00 Teleexpress
17.25 Jaka to melodia?
17.55 Klan (4672) – telenowela Polska
18.20 Zaraz wracam (87) – serial obyczaj. Polska
18.55 Akacyjowa 38 (824) – serial obyczaj. Hiszpania

19.30 **19.55** Pytanie dnia
20.30 Omnibus – szybcy i mądzy – teleturniej
21.20 Ojciec Mateusz (441): Życie po życiu – serial krym. Polska 2026
22.20 Sprawa dla reportera – cykl reportaży

23.20 Tischner – film dokumentalny Polska 2025

0.35 Głina. Nowy rozdział (1) – serial krym. Polska 2025
Reż. Władysław Pasikowski

1.35 Złodziejski kodeks *** – film sensacyjny USA/Niemcy 2009

3.30 Sprawa dla reportera

***** koniecznie **** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz * zdecydowanie nie (L) na żywo

TVP2

DVB-T

5.30 M jak miłość (1712) **6.20** Operacja zdrowie **6.55** Barwy szczęścia (3334) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.40** Wywiad z Lady i Lordem Carnarvon **12.10** Informacje kulturalne **12.20** Nabożeństwo Kościoła Chrześcijan Baptystów w Olsztynie **13.15** Panna młoda (43) **14.05** Va banque **14.35** Na sygnale (858): Defekt układu limbicznego – serial obyczaj.

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (347) – telenowela Hiszpania
16.00 Koło fortuny – teleturniej
16.35 Familiada – teleturniej
17.20 Panna młoda (44) Mukadder jest zadowolona z powrotu Cihana do domu. Cemil znajduje pieniądze ukryte przez Deryę. Beyza domaga się wiana od Cihana. Odbywa się miła rozmowa Cihana i Hancer.

18.15 Va banque – teleturniej
18.50 Jeden z dziesięciu – teleturniej
19.25 Barwy szczęścia (3334, 3335) – serial Polska
20.40 Super Gary. Gotuj z Bosacką! – magazyn
21.15 Tak to leciało! – teleturniej
22.15 Syn (3, 4) – serial USA 2017
23.55 Rodzinka.pl (306) – serial kom. Polska

0.25 Konwój – film sensacyjny *** Polska 2016
Reż. Maciej Żak, wyk. Robert Więckiewicz, Janusz Gajos, Przemysław Bluszcz

2.05 Lepsza połowa (28)

2.40 Akacyjowa 38 – serial obyczaj. Hiszpania 2026

Polsat

DVB-T

5.40 Telezakupy TV Okazje **6.00** Nowy dzień – magazyn **8.30** Malanowski i Partnerzy (192, 193): Droga do kariery / Wróg w moim łóżku **9.30** Trudne sprawy (998, 999): Tajemnica Alicji przyczynia się do kryzysu w jej małżeństwie / Zemsta byłego partnera niszczy życie młodej nauczycielce **11.35** Gliniarze (646-648) **14.40** Dlaczego ja? (1524): Na pokuszenie

15.50 Wydarzenia
16.15 Pogoda
16.20 Interwencja – magazyn
16.30 Na ratunek 112 (1121)
17.00 Gliniarze (1161) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2026
18.00 Pierwsza miłość (4173) – serial Polska 2026

18.50 Wydarzenia
19.20 Gość „Wydarzeń”
19.55 Milionerzy – teleturniej
20.30 Farma – reality show
21.30 Nasz nowy dom
22.55 Sortownia (2) Po wydarzeniach z udziałem pijanego kierowcy Jacek obserwuje otoczenie. Nicole i Igor są zmęczeni pracą i życiem w klubie u Reni. Justyna trafia na SOR. Spotyka tam Jacka.

0.00 Gdzie jesteście, Bernadette? *** – komedia USA 2019

Reż. Richard Linklater, wyk. Gabe Blanchett, Billy Crudup, Kristen Wiig

2.30 Pani z przedszkola *** – komedia Polska 2014

Reż. Marcin Krzyształowicz, wyk. Łukasz Simlat, Agata Kulesza, Adam Woronowicz

TVN

DVB-T

5.10 Kto was tak urządził? **5.35** Uwaga! **5.50** Ukryta prawda (1575) **6.45** Kuchenne rewolucje **7.45** Dzień Dobry TVN – magazyn **11.20** Doradca smaku: Smörgåstårta – tort kanapkowy z rybą **11.25** Kuchenne rewolucje: Bar „Niebo w gębie i na talerzu”, Pabianice / Zielona Góra – Hot Italian Pizza **13.40** Ukryta prawda (1680, 1681) – serial fab.-dok. Polska 2025

15.45 Młode gliny (20) – serial krym. Polska 2026

16.50 Szpital św. Anny (85) – serial obyczaj. Polska

17.55 Detektywi (279)

19.00 Fakty

19.55 Uwaga! – magazyn

20.15 Na Wspólnej (4177) – serial Polska 2026

20.50 The Floor – teleturniej

21.55 Kuchenne rewolucje: Stronie Śląskie – Cherry

Pepperoni – reality show

23.05 Chłopaki nie płaczą *** – komedia Polska 2000

Reż. Olaf Lubaszenko, wyk. Maciej Stuhr, Cezary Pazura, Michał Miłowicz

Młody, obiecujący skrzypek Kuba Brenner wplątuje się w porachunki gangsterskie. Wszystko dlatego, że zgodził się pomóc nieśmiałoemu przyjacielowi.

1.10 Skok na głęboką wodę – reality show Polska 2026

2.20 Szpital św. Anny (44) – serial obyczaj. Polska

3.20 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (10): Zaburzenia genetyczne – serial krym. USA/Kanada 2011

TVN7

DVB-T

6.50 Szkoła **8.45** Ukryta prawda (1252, 1127) **11.55** W-11 Wydział Śledczy (846-848) **14.00** Detektywi (37) **15.00** Szpital św. Anny (75) – serial obyczaj. Polska **16.00** Sędzia Anna Maria Wesołowska (23, 24) **18.00** Opowieści małżeńskie (8) **19.00** Ukryta prawda (1662) **20.00** Hotel Paradise (8) **21.00** *** Kac Vegas w Bangkoku – komedia USA 2011, reż. Todd Phillips, wyk. Bradley Cooper **23.15** *** Król Richard: Zwycięska rodzina – film biograf. USA/Australia 2021, reż. Reinaldo Marcus Green, wyk. Will Smith

TVP Kultura

DVB-T

13.10 Kolekcja **13.25** Studio Kultura – niedziela z... **14.30** *** Jańcio Wodnik – dramat Polska 1993 **16.25** Pogranicze w ogniu (15) **17.35** Bar Okowa ucztą Cezarego Tomaszewskiego **18.10** Którędy po sztuce **18.20** Na krawędzi – Witold K. **20.00** Hala odlotów **21.00** Wstęp do filmu **21.05** *** Zemsta – komedia Polska 2002 **23.00** Dzień, w którym umarła gwiazda rocka – serial dok. **23.35** Video Killed the Radio Star **0.10** *** Fin del Mundo? – komediodramat Polska 2023

TVP Sport

DVB-T

10.30 Magazyn skrótów LM UEFA **11.55** Reportaż **12.25** (L) ZIP: Paranciarstwo alpejskie (k) **13.55** Sportowe ABC: Bieganie **14.10** Zawody siłaczy: LM Strongman **15.10** (L) Biatlon: PS (m) w Otepää **16.40** (L) Biegi narciarskie: PS w Drammen **18.50** (L) Hokej: Tauron Hokej Liga: Czwiercfinal **21.50** Sportowe ABC: Bieganie **22.05** Ring TVP Sport **23.00** Sportowy wieczór **23.25** Kroniki ZIP **23.45** Piłka nożna: Liga Mistrzów UEFA **2.00** (L) NBA: San Antonio Spurs – Denver Nuggets

TV4

DVB-T

7.55 Bogaty dom – biedny dom **8.55** Policjantki i policjanci (344, 345) **10.55** Na ratunek 112 (1122): Amnezja **11.55** Dlaczego ja? (1526): Klucz do Twojego serca **12.55** Trudne sprawy 962-964 **15.55** Łowcy skarbów. Kto da więcej **18.00** Policjantki i policjanci (1378, 1379) **20.00** Uroczysko (216) **20.30** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (995) **21.30** Sprawiedliwi. Trójmiasto (112) **22.40** *** Nikita – film sens. Fr./Wł. 1990, reż. Luc Besson, wyk. Anne Parillaud, Jeanne Moreau, Jean Reno **1.05** Love Island. Wyspa miłości (43)

TV Trwam

DVB-T

12.20 Wykłady z kongresu **13.00** Kantarowice **13.30** Msza święta z Jasnej Góry **14.30** Lubieszów **15.00** Po stronie prawdy **16.10** Z wedką nad wodę w Polskę i świat **16.35** Sól Ziemi **17.15** Muzyczne chwile **17.30** Odpowiedzialni za Kościół **18.15** Rozmowy niedokończony **19.30** Każdy maluch to potrafi **19.45** Modlitwa z telefonycznym udziałem dzieci **20.00** Informacja **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **21.40** Polski punkt widzenia **22.00** Głos serca **22.45** Zniwolenie

TV Puls

DVB-T

6.00 Nash Bridges (91, 92) **8.00** Kobra – oddział specjalny (8, 9) **10.00** Triumf miłości (61, 62) **12.00** Nie igraj z aniołem (31) **13.00** Wspaniałe stulecie (56) – serial obyczaj. Turcja **14.00** Lombard. Życie pod zastaw (677, 678) **16.00** Ranczo (101, 102) **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (959, 960) – serial obyczaj. Polska **20.00** *** Taxi – komedia sens. Fr. 1998 **21.55** *** Alibi.com 2 – komedia Fr. 2023 **23.30** *** Oto koba! – komedia Fr./Belg. 2024 **1.30** Dzielnica strachu (1)

(DVB-T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

PIĄTEK 13 Marca

TVP1

DVB-T

7.00 Msza święta na Jasnej Górze **7.30** Agape blisko Ciebie **8.00** Serwis Info **8.20** Zaraz wracam (87) **8.50** Ranczo (108): Gambit geniusza **9.45** Komisarz Alex (294): Dorwać Tycjana **10.40** Ojciec Mateusz (89): Śpiewak **11.30** Okrasa łamie przepisy **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes **12.40** Magazyn rolniczy **12.55** Rzeki Chorwacji **14.00** Złoty chłopak (247)

15.00 Serwis Info – magazyn
15.10 Reporterzy – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka – teleturniej
16.05 Dziedzictwo (857)
17.00 Teleexpress
17.25 Jaka to melodia?
17.55 Klan (4673) – telenowela Polska

18.20 Zaraz wracam (88) – serial obyczaj. Polska
18.55 Akacyjowa 38 (825) – serial obyczaj. Hiszpania

19.30 **19.55** Pytanie dnia
20.30 Głina. Nowy rozdział (2) – serial krym. Polska

21.30 Sekielski wieczorową porą – magazyn

22.35 Dom pod Dwoma Orlami. *** Kłamstwa Zofii – film obyczaj. Polska 2023
Reż. Waldemar Krzystek, wyk. Karolina Gruszka, Andrzej Konopka, Grzegorz Małecki

0.15 Wojna zastępcza (1) – serial sens. Polska 2026

1.15 Tatarak – dramat obyczaj. *** Polska 2009
Reż. Andrzej Wajda

2.50 Sekielski wieczorową porą

***** koniecznie **** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz * zdecydowanie nie (L) na żywo

TVP2

DVB-T

5.30 M jak miłość (1713) **6.25** Anna Dymna – spotkajmy się **6.55** Barwy szczęścia (3335) – serial Polska **7.30** Pytanie na śniadanie – magazyn **11.40** Operacja zdrowie **12.10** Wstęp wolny – cykl reportaży **12.30** Koło fortuny – teleturniej **13.15** Panna młoda (44) – serial obyczaj. Turcja 2024 **14.05** Va banque – teleturniej **14.35** Na sygnale (859): Ferment – serial obyczaj. Polska

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (348) – telenowela Hiszpania 2024

16.00 Koło fortuny – teleturniej
16.35 Familiada – teleturniej
17.20 Panna młoda (45) – serial obyczaj. Turcja

18.15 Va banque – teleturniej
18.50 Jeden z dziesięciu – teleturniej

19.25 Barwy szczęścia (3335, 3336) – serial Polska
20.45 Kocham Cię, Polsko! – quiz

22.20 Postaw na milion – teleturniej

23.20 To jest grane – program muzyczny

23.50 Czarne złoto *** – film przygodowy Francja/Katar/Tunezja/Włochy 2011
Reż. Jean-Jacques Annaud, wyk. Tahar Rahim, Antonio Banderas, Mark Strong

2.10 Druga córka *** – dramat obyczajowy Niemcy 2020
Reż. Florian Gartner, wyk. Alwara Höfels, Katharina Wackernagel, Marc Ben Puch

3.50 Akacyjowa 38 – serial obyczaj. Hiszpania

Polsat

DVB-T

5.25 Telezakupy TV Okazje – program promocyjno-reklamowy **6.00** Nowy dzień – magazyn informacyjny **8.00** Halo tu Polsat – magazyn informacyjno-publicystyczny **11.30** Gliniarze (649-651): Dżyczyna / Na dwa etaty / Przechucie – serial fabularno-dokumentalny Polska 2022 **14.40** Dlaczego ja? (1525): Bogaty mąż – serial fabularno-dokumentalny Polska 2026

15.50 Wydarzenia
16.15 Pogoda
16.20 Interwencja – magazyn
16.30 Na ratunek 112 (1122): Amnezja – serial Na skutek wypadku 38-letnia Magda doznaje amnezji wstecznej i nie pamięta ostatnich dwudziestu lat swojego życia. Nie rozpoznawszy męża i dzieci, postanawia odnaleźć swojego byłego chłopaka.
17.00 Gliniarze (1162) – serial fabularno-dokumentalny
18.00 Pierwsza miłość (4174) – serial Polska 2026
18.50 Wydarzenia
19.15 Gość „Wydarzeń”
19.55 Farma – reality show
21.00 Must Be The Music – show
23.05 Królowa wojownik – *** dramat hist. USA/RPA/Irlandia 2022
Reż. Gina Prince-Bythewood, wyk. Viola Davis, Thuso Mbende, Lashana Lynch

2.00 22 Jump Street – komedia *** sensacyjna USA 2014
Reż. Christopher Miller, Phil Lord

4.40 Disco gramy!

TVN

DVB-T

5.05 Kto was tak urządził? **5.35** Uwaga! **5.50** Ukryta prawda (1576) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2023 **6.45** Kuchenne rewolucje – reality show Polska 2023 **7.45** Dzień Dobry TVN – magazyn **11.25** Kuchenne rewolucje (11, 10): Restauracja „Quatro”, Brańsk / Wójtowo – bistro „Mateczka” **13.40** Ukryta prawda (1682, 1683) – serial fabularno-dokumentalny Polska

15.45 Młode gliny (21) – serial krym. Polska

16.50 Szpital św. Anny (86) – serial obyczaj. Polska

17.55 Detektywi (280)

19.00 Fakty

19.50 Uwaga! – magazyn

20.00 Twórcza – film sf USA 2023
*** Reż. Gareth Edwards, wyk. John David Washington, Gemma Chan, Ken Watanabe

Narasta konflikt między ludźmi a siłami sztucznej inteligencji. Joshua, były członek służb specjalnych, jest zaangażowany do namierzenia i wyeliminowania nieosiągalnego twórcy zaawansowanej technologii.

22.55 Tenet – film akcji **** USA/W. Bryt. 2020
Reż. Christopher Nolan, wyk. John David Washington, Robert Pattinson, Elizabeth Debicki

2.00 Kuba Wojewódzki – talk show

3.10 Uwaga! – magazyn

3.25 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (11)

4.25 Ej, Stara!

4.55 Jak to jest zrobione?

TVN7

DVB-T

8.45 Ukryta prawda (1252, 1129, 1130) **11.55** W-11 Wydział Śledczy (849-851): W lepszym świecie / Nie rób mi tego / Wszystko dla Krzysia **14.00** Detektywi (38): Rodzina zastępcza **15.00** Szpital św. Anny (76) – serial obyczaj. **16.00** Sędzia Anna Maria Wesołowska (569, 571) **18.00** Opowieści małżeńskie (9) **19.00** Idź na całość – teleturniej **20.00** *** Elvis – film biograf. USA/Australia 2022, reż. Baz Luhrmann **23.20** Królowa przetrwania **0.30** *** Wesele – komedia Niemcy 2020, reż. Til Schweiger **3.00** Hotel Paradise(8)

TVP Kultura

DVB-T

10.00 *** Cyd – film przygod. USA/Wł. 1961 **13.05** Kulturalni **14.00** Still alive – film o Krzysztofie Kiesłowskim **15.35** *** Spokój – dramat Polska 1980 **17.10** Benefis Hanki Bielickiej **18.30** Kolekcja **18.55** Dzień, w którym umarła gwiazda rocka **19.30** Video Killed the Radio Star **20.00** Wstęp do filmu **20.05** *** Przerwane objęcia – melodramat Hiszp./W. Bryt. 2009 **22.25** Tygodnik kulturalny **23.20** Przygody Sherlocka Holmesa (2) **0.25** *** Zemsta – komedia Polska

TVP Sport

DVB-T

8.55 (L) ZIP 2026: Paranciarstwo alpejskie (m) **11.00** NBA: San Antonio Spurs – Denver Nuggets **12.25** (L) ZIP 2026: Paranciarstwo alpejskie (m) **14.30** Mundial 2026: Legendy miejskie **15.10** (L) Biatlon: PS kobiet w Otepää **16.40** ZIO 2026: Hokej **17.40** (L) Futsal: We-Met Kamienica Królewska – Futsal Świecie **20.25** (L) Piłka nożna: Wisła Kraków – Miedź Legnica **23.05** Sportowy wieczór **23.30** Kroniki ZIP **23.50** Sportowe ABC: Hokej **0.05** (L) NHL: New York Islanders – Los Angeles Kings

TV4

DVB-T

6.00 Strażnik Teksasu (22, 23): Strażnik filmowy / Ostateczna rozgrywka **7.55** Bogaty dom – biedny dom **8.55** Policjantki i policjanci (346, 347) **10.55** Na ratunek 112 (1123): Działek **11.55** Dlaczego ja? (1527): Dobra mama **12.55** Trudne sprawy (965): Tajemnica mamy **15.55** Łowcy skarbów. Kto da więcej **18.00** Policjantki i policjanci (1379, 1380) **20.00** A na deser... – magazyn **20.05** *** Terytorium wroga – dramat Fr. 2011 **22.25** Gwiazdy kabaretu **0.25** STOP Drogówka **1.25** Love Island. Wyspa miłości **2.55** Śmierć na 1000 sposobów

TV Trwam

DVB-T

SOBOTA 14 Marca

TVP1 DVB-T

7.00 Msza święta na Jasnej Górze
7.40 Rok w ogrodzie **8.05** Rok w ogrodzie extra **8.20** Pełnosprawni **8.55** Ranczo (109): Potęga mediów **9.55** Komisarz Alex (295): Szybka randka, szybka śmierć **10.55** Ojciec Mateusz (90): Zabawa **11.50** ★★★ Teksańczyk – western USA/Hiszpania 1966 **13.25** Noc w lesie – film dokumentalny **14.25** Okrasa łamie przepisy

15.00 Sanatorium miłości
16.05 Dziedzictwo (858)
17.00 Teleexpress
17.35 Ojciec Mateusz (441)
18.40 Jaka to melodia?
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.25 Komisarz Alex (309)
21.25 Lucy i Desi
 ★★★ – film biograf. USA 2021
 Reż. Aaron Sorkin, wyk. Nicole Kidman, Javier Bardem, Nina Arianda
 W 1939 roku Lucy Ball została zatrudniona przez studio RKO Pictures. Gra małe role w dużych produkcjach, ale występuje głównie w filmach niskobudżetowych. Tam poznaje charyzmatycznego kubańskiego piosenkarza.
23.45 Krew z krwi (10)
 – serial sensacyjny Polska
0.45 W otchłani
 ★★ – thriller Kanada/USA 2018
 Reż. Pasha Patriki, wyk. Jean-Claude Van Damme, Dolph Lundgren
2.40 Jaka to melodia?
3.40 Adopcje zagraniczne – światowy skandal – film dokumentalny

TVP2 DVB-T

5.10 Barwy szczęścia (3332, 3333)
6.25 M jak miłość (1915) **7.30** Pytanie na śniadanie – magazyn informacyjno-publicystyczny **11.30** Super Gary. Gotuj z Bosacką! – magazyn kulinarny **12.10** W poszukiwaniu dobrego filmu – magazyn **12.45** Dobre strony – felieton **13.05** Panna młoda (45) – serial obyczaj. Turcja 2024 **14.00** Familiada – teleturniej **14.35** Kolo fortuny – teleturniej

15.15 Szansa na sukces. Opole 2026: Mietek Szcześniak – show
16.20 Na dobre i na złe (984) – serial obyczaj. Polska
17.20 Panna młoda (46) – serial obyczaj. Turcja
18.15 Va banque – teleturniej
18.50 Słowo na niedzielę – program religijny
19.00 Informacje kulturalne – magazyn
19.25 Rodzinka.pl (306, 307): Striptiz / Węgorz – serial komediowy Polska 2025
20.30 The Voice Kids: Przesłuchania w ciemno – program rozrywkowy
22.50 Gabi Drzewiecka zaprasza – talk show
23.45 Bezpieczna przystań
 ★★★ – melodramat USA 2013
 Reż. Lasse Hallström, wyk. Julianne Hough, Irene Ziegler, Jon Kohler
1.50 Czarne złoto
 ★★★ – film przygodowy Francja/Katar/Tunezja/Włochy 2011
 Reż. Jean-Jacques Annaud
4.00 Rodzinka.pl – serial kom. Polska 2026

Polsat DVB-T

5.25 Telezakupy TV Okazje – program promocyjno-reklamowy **6.00** Nowy dzień – magazyn informacyjny **8.00** Halo tu Polsat – magazyn informacyjno-publicystyczny **11.30** Ewa gotuje – magazyn kulinarny **12.00** Rolniczek (2) – serial dokumentalny Polska 2024 **13.05** Sing 2 – film animowany USA/Japonia/Francja 2021, reż. Garth Jennings, Christophe Lourdelet

15.30 Ninja vs Ninja – show
17.30 Awantura o kasę – show
18.50 Wydarzenia
19.15 Prezydenci i premierzy – program publicystyczny
19.55 Kabaret na żywo. Chyba Czesuaf
21.55 Przekładny obywatel
 ★★★ – film sensacyjny USA/W. Bryt./Norwegia/Kanada/Francja/Chiny 2019
 Reż. Hans Petter Moland, wyk. Liam Neeson, Laura Dern, Tom Bateman
 Nels, operator plugu śnieżnego, usuwa zasy z dróg do kurortów narciarskich w Górach Skalistych. Jest przeciętnym człowiekiem, ale po śmierci syna zamienia się w śmieciela.
0.35 Snajper III
 ★★ – film sensacyjny USA 2004
 Reż. P.J. Pesce, wyk. Tom Berenger, Byron Mann, John Doman
2.20 The Independent
 ★★★ – thriller USA 2022
 Reż. Amy Rice, wyk. Jodie Turner-Smith, Brian Cox, Ann Dowd

TVN DVB-T

5.35 Uwaga! **5.50** Ukryta prawda (1577) **6.45** Kuchenne rewolucje – reality show Polska 2023 **7.45** Dzień Dobry TVN – magazyn informacyjno-publicystyczny **11.30** Na Wspólnej (4174-4177) **13.20** Jak wytesować smoka – film animowany USA/Francja/W. Bryt. 2010, reż. Dean DeBlois, Chris Sanders, dub. Mateusz Damięcki, Miłogost Reczek, Tomasz Trzczyński

15.25 Kuchenne rewolucje: Stronie Śląskie – Cherry Pepperoni – reality show
16.25 Studio Pucharu Świata – magazyn
16.40 (L) Skoki narciarskie: Puchar Świata mężczyzn w Oslo: 1. konkurs indywidualny na skoczni HS 134 – 1. seria
17.40 Studio Pucharu Świata – magazyn
17.50 (L) Skoki narciarskie: Puchar Świata mężczyzn w Oslo: 1. konkurs indywidualny na skoczni HS 134 – 2. seria
18.40 Studio Pucharu Świata – magazyn
19.00 Fakty
19.45 Mam Talent!
21.45 Bohemian Rhapsody
 ★★★★★ – film biograf. USA/W. Bryt. 2018
 Reż. Bryan Singer, wyk. Rami Malek, Lucy Boynton, Gwilym Lee
0.30 Obecność – horror USA 2013
2.50 Szpital św. Anny (45)
3.50 Uwaga! – magazyn
4.10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (12)

TVN7 DVB-T

6.00 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie
7.00 Bugs Bunny Builders **7.15** ★★★★★ Mała księżniczka – film fantasy USA 1995
9.20 Ukryta prawda **11.25** Mówię Wam **12.35** Ukryta prawda **13.40** Detektywi **14.45** The Floor **16.45** ★★★ Kobieta-Kot – film sens. USA 2004 **19.00** Idź na całość **20.00** Władca Pierścieni. Pierścienie władzy (5, 6) – serial przygod. USA **23.00** ★★★★★ Legion samobójców II – film sf USA 2021, reż. James Gunn, wyk. Margot Robbie **1.40** ★★★ Blade: Wieczny łowca II – horror USA/Niemcy 2002 **3.55** Usterka

TVP Kultura DVB-T

11.15 Z biegiem lat, z biegiem dni (3)
12.45 Ludwig van Beethoven – III Symfonia Es – dur op. 55 „Eroica” **13.55** Wydarzenie aktualne **14.25** Beethoven. Portret intymny **15.35** Tamte lata, tamte dni **16.15** ★★★★★ Cyd – film przygod. USA/Wł. 1961 **19.20** Dzień z życia artysty **20.00** ★★★★★ Nadzieja – melodramat Norwegia/Szwecja/Dania 2019 **22.15** Klub Jazzowy **23.30** Wstęp do filmu **23.35** ★★★★★ Przerwane objęcia – melodramat Hiszp./W. Bryt. 2009 **1.55** Dobry tytuł

TVP Sport DVB-T

10.00 (L) ZIP 2026: Parabiegi narciarskie **10.45** (L) Biegi narciarskie: PS (k) w Oslo **13.25** Sportowe ABC: Padel **13.40** (L) Piłka nożna: Hutnik Kraków – Podbeskidzie Bielsko-Biała **15.55** (L) Biatlon: PS (k) w Otepää **16.50** Hokej: NHL: New York Islanders – Los Angeles Kings **17.20** NBA Action **17.50** (L) Koszykówka: Eliminacje Mistrzostw Europy kobiet: Rumunia – Polska **20.10** (L) Boks: Suzuki Boxing Night **23.15** Sportowy wieczór **23.40** Kroniki ZIP 2026 **0.00** Biatlon: PS (m) w Otepää

TV4 DVB-T

5.30 Telezakupy TV Okazje **6.00** Łowcy skarbów. Kto da więcej **7.00** Galileo **9.05** #JesteśmyDlaDzieci – magazyn **9.30** A na deser... – magazyn kulinarny **9.35** Galileo **12.45** ★★★ Siódmy syn – film fantasy USA/W. Bryt./Kan./Chiny 2014, reż. Sergei Bodrov, wyk. Ben Barnes, Jeff Bridges, Julianne Moore **14.55** Policjantki i policjanci (1371-1375) – serial obyczajowy Polska 2026 **20.00** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (992-995) – serial krym. Polska 2026 **0.00** Gwiazdy kabaretu – program rozrywkowy **2.05** STOP Drogówka

TV Tram DVB-T

12.50 Natura obiektywnie **13.30** Msza święta na Jasnej Górze **14.45** Jak wygrać małżeństwo? **15.00** Dzielnia niewiasta **15.15** Mateczniki polskości **15.30** Wierze w Boga **16.10** Historia PL **17.00** Podobni do ewangelicznego siewcy **17.30** Przelamując bariery **18.15** Rozmowy niedokończony **19.30** Manna z nieba **19.45** Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **21.40** Polski punkt widzenia **22.00** Warto być ojcem

TV Puls DVB-T

5.35 Dyzur **6.00** Kobra – oddział specjalny (6-8) – serial sens. Niemcy 2012 **9.00** Taki jest świat – magazyn **9.35** Wojciech Cejrowski. Boso – Meksyk/Paragwaj **10.00** Lombard. Życie pod zastaw (665, 668, 667, 670, 669, 957-961) – serial obyczaj. Polska 2023 **20.00** ★★★ Rambo II – film sens. USA/Meksyk 1985 **22.00** ★★★★★ John Wick 4 – film sens. USA/Niemcy 2023 **1.15** ★★★★★ Jak to się robi w Chicago – film sens. USA/Hol. 1986 **3.20** Taki jest świat **4.00** Menu na miarę – magazyn

★★★★ koniecznie ★★★ zdecydowanie tak ★★ możesz ★ nie musisz ★ zdecydowanie nie (L) na żywo

(DVB-T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

NIEDZIELA 15 Marca

TVP1 DVB-T

7.00 Msza święta w Krakowie Łagiewnikach **8.00** Tydzień **8.30** Życie po „Sanatorium miłości” **8.55** Zmiennicy (12): Obywatel Monte Christo **10.05** Ojciec Mateusz (91): Tango **11.00** Komisarz Alex (309): Zamiana miejsc **11.55** Między ziemią a niebem **12.00** Anioł Pański **12.15** Między ziemią a niebem **12.45** Nowe życie (1): Michał **13.10** Serengeti (5) – serial dok. **14.20** Dom (8)

16.05 Dziedzictwo (859)
17.00 Teleexpress
17.35 Daję słowo – Maciej Orłoś: Kayah – talk show
18.40 Jaka to melodia?
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.25 Wojna zastępcza (2) – serial sensacyjny Polska
21.25 Sanatorium miłości
22.15 „Sanatorium miłości” – kulisy programu
22.20 Życie po „Sanatorium miłości” – cykl reportaży
22.50 Pamiętać Paryż – dramat ★★★ obyczaj. Francja 2022
 Reż. Alice Winocour, wyk. Virginie Efira, Benoît Magimel, Grégoire Colin
 Mia staje się jedną z ofiar ataku terrorystycznego w paryskim bistro. Trzy miesiące później wciąż nie jest w stanie powrócić do normalnego życia i pamięta jedynie fragmenty tej nocy.
0.45 Lucy i Desi
 ★★★ – film biograf. USA 2021
 Reż. Aaron Sorkin
3.00 Dom pod Dwoma Orłami. ★★★ Kłamstwa Zofii – film obyczaj. Polska 2023

TVP2 DVB-T

5.10 Barwy szczęścia (3335, 3336) – serial Polska 2026 **6.25** M jak miłość (1916) – serial Polska 2026 **7.30** Pytanie na śniadanie – magazyn publicystyczny **11.20** Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka – program edukacyjny **11.50** The Voice Kids: Przesłuchania w ciemno – program rozrywkowy **14.00** Familiada – teleturniej **14.35** Kolo fortuny – teleturniej

15.10 Szansa na sukces. Opole 2026: Natalia Przybysz – show
16.15 Tak to leciało! – teleturniej
17.15 Sandokan, książę piratów (2) – serial przygodowy Włochy/Francja 2025
18.20 Pan Mama (48) – serial kom. Polska
18.55 Kocham Cię, Polsko! – quiz
20.20 Postaw na milion – teleturniej
21.20 Kwiatki polskie duże – magazyn
22.25 Rodzinka.pl (307) – serial kom. Polska 2026
22.55 Gra o wszystko – dramat ★★★★★ USA/Chiny/Kanada 2017
 Reż. Aaron Sorkin, wyk. Jessica Chastain, Idris Elba, Kevin Costner
1.25 Krucjata. Prawo serii (1) – serial krym. Polska 2024
 Reż. Łukasz Ostalski
2.25 Bezpieczna przystań
 ★★★ – melodramat USA 2013
 Lasse Hallström, wyk. Julianne Hough, Irene Ziegler, Jon Kohler
4.35 Na dobre i na złe – serial obyczaj. Polska 2026

Polsat DVB-T

5.40 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy **6.00** Nowy dzień – magazyn informacyjny **8.00** Halo tu Polsat – magazyn **11.35** Shrek ma wielkie oczy – film krótkometr. USA 2010 **12.15** Shrek II – film animowany USA 2004, reż. Kelly Asbury, Andrew Adamson, Conrad Vernon, dub. Zbigniew Zamachowski, Jerzy Stuhr, Wojciech Malajkat **14.05** Must Be The Music – show

16.15 Nasz nowy dom – reality show Polska 2026
17.30 Awantura o kasę – teleturniej
18.50 Wydarzenia
19.35 Państwo w państwie – program publicystyczny
19.55 Dancing with the Stars. Taniec z gwiazdami – program rozrywkowy
22.45 Pokojówka na Manhattanie
 ★★★ – komedia USA 2002
 Reż. Wayne Wang, wyk. Jennifer Lopez, Ralph Fiennes, Natasha Richardson
1.00 Święty interes
 ★★★ – komedia Polska 2010
 Reż. Maciej Wojtytzko, wyk. Piotr Adamczyk, Adam Woronowicz, Patricia Kazadi Leszek i Janek, dwaj bracia, przyjeżdżają do rodzinnej wsi na pogrzeb ojca. Okazuje się, że zmarły zapisał majątek fundacji. Wiadomość doprowadza mężczyzn do szachu.
2.50 Świat według Kiepskich (544-546): Troll / W poszukiwaniu straconego czasu / Hotel – serial komediowy Polska 2019
4.40 Disco gramy!

TVN DVB-T

5.05 Nauka jazdy **5.35** Uwaga! **5.50** Ukryta prawda (1578) – serial fabularno-dokumentalny **6.45** Bitwa o gości (2) – reality show Polska 2026 **7.45** Dzień Dobry TVN – magazyn informacyjno-publicystyczny **11.30** Niezwykłe Stany Prokopa (3) – serial dok. Polska 2026 **12.35** Co za tydzień – magazyn publicystyczny **13.15** Mam Talent! – program rozrywkowy Polska 2026

15.15 Kamil Stoch – najlepszy raz – reportaż
15.50 Studio Pucharu Świata
16.10 (L) Skoki narciarskie: Puchar Świata mężczyzn w Oslo: 2. konkurs indywidualny na skoczni HS 134 – 1. seria
17.10 Studio Pucharu Świata
17.20 (L) Skoki narciarskie: Puchar Świata mężczyzn w Oslo: 2. konkurs indywidualny na skoczni HS 134 – 2. seria
18.10 Studio Pucharu Świata
18.30 Magda gotuje Internet
19.00 Fakty
19.45 The Traitors. Zdrajcy
21.25 Poranek kojota
 ★★★ – komedia Polska 2001
 Reż. Olaf Lubaszenko, wyk. Maciej Stuhr, Karolina Rośnińska, Tadeusz Huk
23.30 Kroniki Riddicka
 ★★★ – film sf USA 2004
 Reż. David Twohy, wyk. Vin Diesel, Colm Feore
2.05 Superwizjer
2.45 Szpital św. Anny (46)
3.45 Uwaga! – magazyn
4.00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (13)

TVN7 DVB-T

6.05 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie
7.00 Bugs Bunny Builders **7.30** ★★★ Atramentowe serce – film fantasy Niemcy/W. Bryt./USA/Wł. 2008 **9.35** Ukryta prawda **11.40** Detektywi **16.40** The Floor **17.50** ★★★★★ Gniew Tytanów – film przygod. USA/Hiszp. 2012, reż. Jonathan Liebesman **20.00** ★★★★★ Black Adam – film sf USA/Kan./Nowa Zel./Węgry 2022 **22.40** ★★★★★ Specjalista – film sens. USA 1994, reż. Luis Llosa, wyk. Sylvester Stallone **1.00** ★★★★★ Miasto złodziei – dramat USA 2010, reż. Ben Affleck, wyk. Ben Affleck

TVP Kultura DVB-T

9.25 Wspólny dom **10.05** Słynny najazd niedźwiedzi na Sycylię – film anim. **11.35** Pan wzywał, Milordzie? (5) **12.40** Giganci sztuki **13.45** W poszukiwaniu dobrego filmu **14.25** ★★★ Zorro – film przygod. Wł./Fr. 1975 **16.30** Dobry tytuł **17.15** Studio Kultura – niedziela z... **18.05** ★★★★★ Dekalog (10) – dramat Polska/Niemcy 1989 **19.15** Przejście podziemne **20.00** ★★★★★ Małżeństwo po włosku – komedia rom. Wł./Fr. 1964 **21.55** Kulturalni **22.50** Taniec Pol Pota **0.40** Ptok na półwyspie

TVP Sport DVB-T

10.25 (L) Piłka nożna (k): UKS SMS Łódź – Śląsk Wrocław **12.30** (L) Biatlon: PS w Otepää **13.30** ZIP 2026: Paranarciarstwo alpejskie **14.35** (L) Biatlon: PS w Otepää **16.00** Futbol totalny **17.25** (L) Piłka nożna: Górnik Zabrze – Raków Częstochowa **20.10** (L) Boks: Laura Grzyb – Simamkele Tuntsheni **23.00** Sportowy wieczór **23.25** Kroniki ZIP 2026 **23.45** Piłka nożna: Liga hiszpańska (k): Deportivo Abanca – FC Barcelona Femeni **1.45** Piłka nożna: Górnik Zabrze – Raków Częstochowa

TV4 DVB-T

5.30 Telezakupy TV Okazje **6.00** Łowcy skarbów. Kto da więcej **7.00** Samochody, które podbiły świat **7.50** Rolnictwo w Ameryce: Kraina śmieciowego jedzenia **9.00** Galileo **11.00** ★★★★★ Stuart Malutki – komedia USA/Niemcy 1999 **12.50** ★★★ Quest – film sens. USA/Kan. 1996 **14.50** ★★★★★ Robin Hood: książę złodziei – film przygod. USA 1991 **17.55** Uroczysko (213-216) – serial krym. Polska 2026 **20.00** Sprawiedliwi. Trójmiasto (109-112) – serial krym. Polska 2026 **0.00** STOP Drogówka **1.05** Koszty wojny – serial dok.

TV Tram DVB-T

12.00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Leonem XIV **12.15** Papież Polak do rodaków **13.00** Maryja Matka ludzkości **14.45** Fatima – miejsce wybrane przez Maryję **15.00** Wiesz to też Polska **16.10** Koncert zyczeń **17.00** Gorzkie żale **17.30** Sól Ziemi **18.15** Rozmowy niedokończony **19.30** Baśniowy teatr lalek **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **22.00** Mocni Jego mocą **22.30** Muzyczne chwile **22.45** Jak wygrać małżeństwo? **23.00** Jak my to widzimy **23.30** Tam, gdzie Bóg płacze

TV Puls DVB-T

5.00 Dyzur **6.00** Taki jest świat **6.40** Kobra – oddział specjalny (9, 10) **8.40** Ranczo (103-107) **13.40** ★★★★★ Sahara – film przygod. USA/W. Bryt./Fr./Niemcy/Hiszp. 2005 **16.05** ★★★★★ Był sobie pies – film przygod. USA/Indie 2017 **18.20** ★★★★★ Taxi – komedia sens. Fr. 1998 **20.00** ★★★★★ Uprawdżona – thriller Fr./USA/W. Bryt. 2008 **21.55** ★★★★★ Czarny lotos – film sens. Hol./USA 2023 **23.50** ★★★★★ Z podniesionym czołem – film sens. USA 2004 **1.45** Taki jest świat **2.15** Dyzur

★★★★ koniecznie ★★★ zdecydowanie tak ★★ możesz ★ nie musisz ★ zdecydowanie nie (L) na żywo

(DVB-T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

AGRESYWNE DZIECKO W PRZEDSZKOLU. RODZICE: POMOCY!

– To dziecko jest agresywne wobec innych, ale i samo wymaga pomocy. Ze strony przedszkola słyszymy, że ma ono związane ręce, bo chłopiec nie został zdiagnozowany. Naprawdę nic nie da się zrobić? Pomóżcie!
– prosi pan Tomasz w imieniu rodziców z Osieka nad Wisłą koło Torunia.

Małgorzata Oberlan

Osiek nad Wisłą to malowniczo położona miejscowość w gminie Obrowo koło Torunia. Tu mieszcowi od lat mieszają się z mieszczuchami chętnie tutaj się osiedlającymi. Najmłodsze dzieci uczęszczają do samorządowego przedszkola, będącego częścią Zespołu Szkół. – I naprawdę samo przedszkole jest dobre, a nauczycielki oddane swojej pracy. Teraz jednak dzieją się rzeczy, z którymi one same nie mogą już sobie poradzić. Na jednym z zebrań usłyszeliśmy, że i one się boją, np. tego, że to agresywne dziecko chwyci za nożyczki i dojdzie do poważnego nieszczęścia. Na razie dziecko „tylko” uderza czy szarpie inne dzieci – relacjonuje pan Tomasz (nazwisko do wiadomości red.).

Jego córka ostatnio została poszarpana przez wspomniane agresywne dziecko. Teraz codziennie rano płacze i jak inne dzieci boi się chodzić do przedszkola. – Problem ciągnie się od miesięcy. Teraz petycję do dyrekcji przedszkola podpisało liczne grono rodziców z naszej grupy – podkreśla pan Tomasz.

„Biega, szarpie, uderza”

Celowo nie zdradzamy wieku i płci dziecka ani żadnych innych szczegółów. Nikt nie chce go naznaczyć, a sami rodzice z Osieka podkreślają, że i ono ewidentnie potrzebuje pomocy. – Od września, z przerwami na absencje (liczne i długie zresztą), to dziecko sprawia poważne problemy. Gdy już na zajęcia przychodzi, to nie panuje nad swoim zachowaniem. Biega po sali, stosuje przemoc wobec innych. Było uderzanie, było chwytywanie za ramiona i szarpnięcie. Od pań nauczycielek dowiedzieliśmy się, że i one bywały

kopane i bite – mówi pan Tomasz.

Rodzice zgłaszali problem nauczycielkom i dyrekcji przedszkola. Byli na specjalnym zebraniu. Zapewne pójdą też na to najbliższe, o którym dowiadujemy się teraz od dyrektorki Zespołu Szkół. Ostatnio jednak czara goryczy się przelała (kolejne akty agresji), więc postanowili sprawę nagłośnić w mediach. Skierowali też do dyrekcji petycję w zdecydowanym tonie.

– Nie robilibyśmy tego wszystkiego, gdyby nie ta niemoc. Ze strony przedszkola słyszeliśmy, że „ma związane ręce”. Dlaczego? Bo dziecko nie zostało zdiagnozowane; jego rodzice „nie współpracują w tym zakresie”. A brak diagnozy i odpowiedniego orzeczenia z poradni oznacza, że przedszkole nie może np. zatrudnić nauczyciela wspomagającego – relacjonuje pan Tomasz.

Tu wyjaśnijmy od razu, że zadaniem takiego nauczyciela w przedszkolu jest praca z dziećmi z niepełnosprawnościami lub niedostosowaniami bądź zagrożonymi niedostosowaniem społecznym. Nie prowadzi on samodzielnie zajęć, lecz wspiera innych nauczycieli i pomaga dziecku realizować program nauczania, dostosowując formy i metody do możliwości psychofizycznych dziecka. Generalnie pracuje w placówkach oświatowych, do których uczęszczają dzieci z potrzebą kształcenia specjalnego, a więc w szkołach i przedszkolach integracyjnych lub z oddziałami integracyjnymi. Ale może też pracować w szkołach i przedszkolach ogólnodostępnych, jeżeli są tam dzieci wymagające pomocy specjalisty. Ale najpierw ten specjalista musi się na temat dziecka wypowiedzieć, wydać stosowne orzeczenie i zalecenia...

I w petycji twardo domagają się przedstawienia informacji, jakie działania dotąd podjęło w tej sprawie przedszkole, oraz wdrożenia natychmiastowych środków zapobiegających kolejnym incydentom przemocy. Jakich konkretnie? Wymieniają „wzmoczenie nadzoru nad dzieckiem i wzmocnienie kadrowe lub inne adekwatne rozwiązania”. Rodzice oczekują też przekazania im na piśmie informacji o zaplanowanych działaniach.

Procedury uruchomione

Co na to wszystko przedszkole w Osieku nad Wisłą? Nie mogliśmy się dowiedzieć przez tydzień. Ponowiliśmy zapytanie mejlem, dzwoniiliśmy. Pytania proste: „Jak Pani Dyrektor widzi sytuację? Co można zrobić? Co już zrobiło Przedszkole?”. Wreszcie dowiedzieliśmy od dyrektorki przedszkola, że „nie jest upoważniona do udzielenia informacji” i uczyniła to dyrektorka Zespołu Szkół. A także, że „przedszkolu nie wolno udzielać informacji o konkretnym dziecku”. Po tygodniu udało nam się porozmawiać z Katarzyną Wachowską, dyrektorką Zespołu Szkół w Osieku nad Wisłą. Kieruje nim od ponad 20 lat, ma duże doświadczenie zawodowe. I ciekawe obserwacje, bo na przestrzeni tych lat wiele się zmieniło – nie tylko w edukacji, ale także życiu społecznym, postawie rodziców, problemach dzieci. – Kontaktowałam się z naszym inspektorem danych osobowych i nie wolno mi udzielić żadnych informacji na temat tego konkretnie dziecka – powiedziała nam pani dyrektor, zaznaczając, że „co do zasady” może jednak odpowiedzieć na pytanie o to, co może zrobić w każdej tego typu sytuacji placówka. – Ale bardzo ogólnie – zaznaczyła Katarzyna Wachowska. Zapewniła też, że wszystkie procedury zostały już uruchomione, a jeszcze w tym tygodniu osobiście na specjalnym zebraniu spotka się z rodzicami. I nie będzie to tzw. zebra-

nie konfrontacyjne. Ma się odbyć bez udziału rodziców wskazanego dziecka – po to, by nie eskalować emocji i nie doprowadzić do sytuacji ataku grupy na jednostkę.

Po tej rozmowie otrzymaliśmy też od dyrektor Wachowskiej mejla. „W nawiązaniu do rozmowy telefonicznej przekazuję informację dotyczącą procedur, jakimi się kierujemy, udzielając różnorodnego wsparcia naszym wychowanków. 1. Wychowawca grupy prowadzi obserwację pedagogiczną swoich wychowanków, zapisując wyniki w arkuszach. 2. Na bieżąco dostosowuje metody i formy pracy, które konsultuje z innymi nauczycielami, psychologiem, pedagogiem specjalnym. 3. Systematycznie spotyka się z rodzicami na spotkaniach grupowych i indywidualnych w zależności od potrzeb, omawiając wyniki obserwacji i proponując dostosowane do sytuacji rozwiązania. 4. O wynikach obserwacji, kierunkach rozwoju i potrzebach wsparcia rodzice są informowani na bieżąco. 5. W zależności od potrzeb dziecko za zgodą rodzica jest objęte w przedszkolu zajęciami terapeutycznymi, np. zajęciami logopedycznymi. 6. Jeśli działania przedszkola są niewystarczające, wychowawca sugeruje rodzicom udanie się do poradni psychologiczno-pedagogicznej lub lekarzy specjalistów. (...).

Tyle ze strony dyrekcji.

Nauczyciel wspomagający

Zasady zatrudniania nauczycieli wspomagających, ich kompetencje, wymagane kwalifikacje to osobny, szeroki temat. I kontrowersji od dawna przy jego okazji w Polsce nie brakuje, a dotyczą choćby tego, jak gruntowanie przygotowany winien być do tej roli. Problemem jest też nierzadko nieznanostwo jego roli i „bronienie się” przed jego zatrudnianiem.

Generalnie w oddziałach integracyjnych (szkolnych, przedszkolnych) obecność nauczy-

ciela wspomagającego jest rozwiązaniem systemowym. W szkołach ogólnodostępnych natomiast zatrudnienie tego specjalisty wynika z zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego. W praktyce coraz częściej nauczyciel wspomagający pracuje z uczniami z zaburzeniami ze spektrum autyzmu (ale nie tylko).

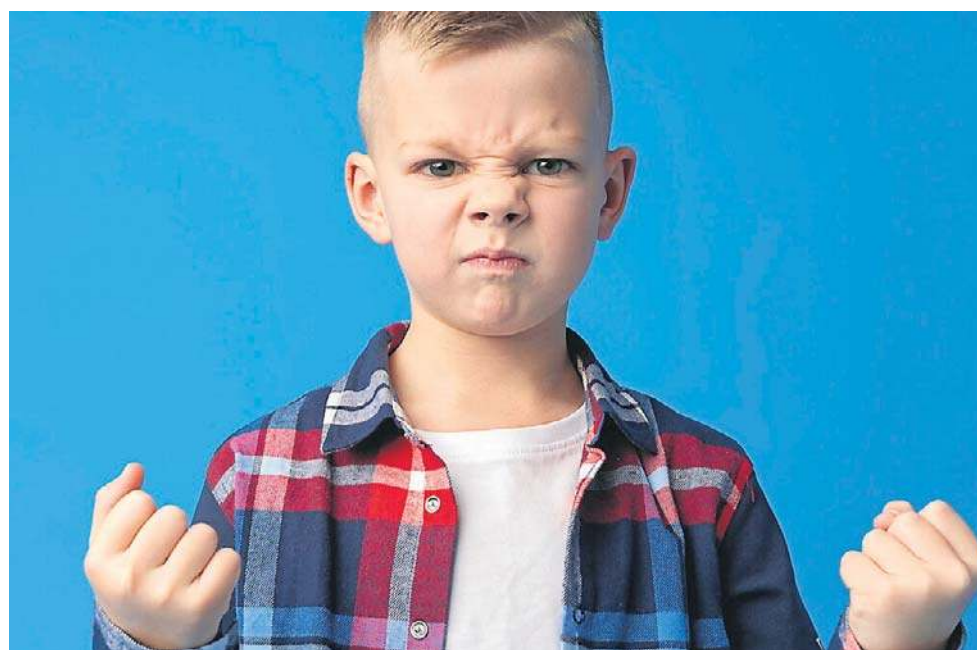
Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego to formalny dokument, który wydaje poradnia psychologiczno-pedagogiczna. Określa, jakie wsparcie edukacyjne oraz terapeutyczne jest niezbędne dla dziecka, które ma specjalne potrzeby. Stanowi podstawę do dostosowania warunków kształcenia i wychowania w placówce edukacyjnej do indywidualnych potrzeb dziecka, niezależnie od tego, czy uczęszcza ono do przedszkola, szkoły masowej, integracyjnej czy specjalnej. Wymagane jest przede wszystkim przed rozpoczęciem nauki w przedszkolu lub szkole, zwłaszcza w przypadku dzieci z poważnymi trudnościami rozwojowymi. „Ważne jest, aby uzyskać jak najwcześniejsze, gdyż umożliwi to placówce dostosowanie warunków nauki oraz form pomocy już od pierwszych dni pobytu dziecka w przedszkolu lub szkole” – podkreślają specjaliści.

Problem powszechny

Co się wydarzy w Osieku nad Wisłą? Czy dzieci przestaną się bać chodzić do przedszkola? Rodzice będą pewni ich bezpieczeństwa? Czy niepanujące nad sobą dziecko uzyska profesjonalne wsparcie?

– Rzuciliśmy wszystkie ręce na pokład i wszystkie siły ku temu, by zapewnić bezpieczeństwo wszystkim dzieciom w przedszkolu – zapewniła nas w rozmowie dyrektor Katarzyna Wachowska.

Problemy z dziećmi wymagającymi specjalnego wsparcia – a najpierw diagnozy – są dziś powszechne. I różnie bywają rozwiązywane. Czasem jednak to nie profesjonalizm zwycięża, ale silne ludzkie emocje. – Agresywny chłopiec bijący innych, ewidentnie sam też potrzebujący pomocy, z naszego przedszkola ostatnio został zabrany przez rodziców i przeniesiony. Pamiętam tego kaca moralnego, którego jak i przynajmniej połowa rodziców po wszystkim mieliśmy. Człowiek w obronie bezpieczeństwa swojego dziecka, wiadomo, chce jak najlepiej. Los tamtego dziecka jakoś umknął w tym wszystkim. Wychowująca go samotnie matka pod presją zabrała go z placówki; wsparcia dla niego tutaj nie dostała – wspominają rodzice z Torunia, których dziecko uczęszczało do publicznej placówki w centrum miasta. ©

Coraz powszechniejszy problem – agresywne dziecko w grupie przedszkolaków.

Czy każdy może dostać nową nerkę? Jak pacjent trafia na Krajową Listę Osób Oczekujących?

Katarzyna Wąs-Zaniuk
katarzyna.was-zaniuk@polskapress.pl

Telefon z Poltransplantu potrafi zadzwonić w najbardziej niespodziewanym momencie, często w środku nocy, rozpoczynając wyścig o życie. Jak przebiega dobór dawcy nerki?

Nefrologi i urolodzy to specjaliści, którzy na co dzień zajmują się zdrowiem naszych nerek. Nefrolog prowadzi leczenie zachowawcze, ustawia farmakoterapię, kontroluje powikłania nadciśnienia, cukrzycy i samej przewlekłej choroby nerek.

Urolog, jako specjalista zabiegowy, zajmuje się całym układem moczowym - usuwa kamienie, operuje guzy i rekonstruuje drogi moczowe.

Transplantolog wkracza do gry dopiero wtedy, gdy możliwości leczenia przez nefrologów i urologów są już niewystarczające, czyli gdy nerki przestają funkcjonować i rozwija się schyłkowa niewydolność narządu.

Zazwyczaj jest to moment rozpoczęcia dializ, choć w niektórych ośrodkach pacjent może zostać zakwalifikowany do przeszczepu wcześniej, w tzw. przeszczepieniu wyprzedzającym, zanim zacznie dializy. Takie podejście rekomendują międzynarodowe wytyczne, ponieważ poprawia zarówno efekty leczenia, jak i komfort życia pacjenta.

- Przeszczepy dotyczą pacjentów z niewydolnymi nerkami własnymi. Jeśli wiemy, że choroba postępuje i prędzej czy później niezbędne będą dializy, lepiej uprzedzić los - mówi dr n. med. Maciej Kowalewski, chirurg i transplantolog z Centrum Medycznego SafiMed w Zabierzowie, przez lata związany także z Zespołem Przeszczepiania Nerek Krakowskiego Szpitala Specjalistycznego im. Jana Pawła II.

Wbrew temu, co się czasem słyszy, nerki nie przeszczepia się z powodu guza. Nowotwory wymagają karencji: po skutecznym leczeniu trzeba odczekać, by upewnić się, że choroba nie nawraca.

Długość tego czasu zależy od rodzaju i stopnia zaawansowania nowotworu, ale zasada jest jasna: aktywny nowotwór zawsze wyklucza transplantację. Zwykle zaleca się odczekać kilka lat.

- Najpierw bezpieczeństwo, potem operacja - podsumowuje dr Maciej Kowalewski.

Przeszczep nerki to efekt starannie zaplanowanej, zespołowej pracy: lekarzy, sprawnych procedur i przygotowanych pacjentów.

Przeszczep nerki nie zaczyna się w sali operacyjnej, lecz dużo wcześniej. Pacjent przechodzi dokładną ocenę zdrowia, obejmującą konsultacje u nefrologa, kardiologa, chirurga i urologa, badania przesiewowe w kierunku najczęstszych nowotworów oraz testy immunologiczne.

Gdy lekarze uznają, że ryzyko jest akceptowalne, pacjent zostaje wpisany na Krajową Listę Osób Oczekujących - centralny rejestr prowadzony przez Poltransplant. Dopiero od tego momentu realnie istnieje szansa na przeszczep.

- Od tego momentu chory nie rozstaje się już z telefonem, który często dzwoni w najmniej oczekiwanym momencie - podkreśla dr Maciej Kowalewski.

W transplantacji nerek ogromną rolę odgrywa zgodność immunologiczna. Oprócz grupy krwi sprawdza się antygeny zgodności tkankowej HLA. W praktyce oznacza to analizę DNA pacjenta oraz ocenę, czy nie posiada przeciwciał powstałych w wyniku transfuzji, ciąży czy wcześniejszych przeszczepów. Najważniejszym testem bezpieczeństwa jest próba krzyżowa: do surowicy biorcy dodaje się limfocyty dawcy i obserwuje, czy dochodzi do reakcji. Dodatni wynik zamyka drogę do przeszczepu tej konkretnej nerki.

Ważne są: grupa krwi, zgodność HLA, długość oczekiwania, pilność przypadku i kwestie logistyczne. W trybie alarmowym do ośrodka ściąga się jednego lub kilku najlepiej sklasyfikowanych chorych. Na miejscu leka-

- To jest ostatni próg. Jeśli pacjent go nie przekroczy, narząd musi zostać zaproponowany kolejnemu biorcy - wyjaśnia chirurg CM SafiMed.

Choć kwalifikacja do przeszczepu przebiega spokojnie, sama operacja to wyścig z czasem. Nerka najlepiej funkcjonuje, jeśli zostanie przeszczepiona w ciągu kilkunastu godzin od pobrania. Każda zwłoka zwiększa ryzyko powikłań i pogarsza wyniki - badania wskazują, że już po 12-14 godzinach ryzyko wzrasta, a po dobie obniża się przeżywalność przeszczepu.

To dlatego często zaczyna się od pobrania węzłów chłonnych, dzięki temu szybciej wykonuje się próby krzyżowe i zyskuje bezcenne godziny.

Nowoczesnym sposobem wydłużenia tzw. czasu zimnego niedokrwienia nerek są pompy perfuzyjne, które pozwalają utrzymać narząd w dobrej kondycji nawet powyżej 24 godzin.

Gdy laboratorium histokompatybilności sporządzi listę pacjentów zgodnych immunologicznie, uruchamiany jest algorytm alokacji - ale decyduje też zdrowy rozsądek.

Ważne są: grupa krwi, zgodność HLA, długość oczekiwania, pilność przypadku i kwestie logistyczne. W trybie alarmowym do ośrodka ściąga się jednego lub kilku najlepiej sklasyfikowanych chorych. Na miejscu leka-

rze oceniają ich aktualny stan: zwykłe przeziębienie czy świeża infekcja mogą zablokować operację w ostatniej chwili.

Jeśli wszystko jest w porządku, pacjent kwalifikowany jest do zabiegu.

- Byliśmy w stanie ściągać pacjentów z drugiego końca kraju, korzystając z transportów lotniczych. Logistyka bywa karkołomna, jednak w takich wypadkach nie ma innego wyjścia - wspomina specjalista.

W kwalifikacji do przeszczepu istotne jest indywidualne rokowanie pacjenta. Jednym z praktycznych rozwiązań jest zasada „old for old” - nerki od starszych dawców trafiają do starszych biorców. Dzięki temu lepiej wykorzystuje się dostępne narządy, a pacjenci, którzy nie mogą czekać latami, mają realną szansę na poprawę zdrowia.

- Dobiera się nerkę tak, żeby służyła jak najdłużej i żeby jej nie zmarnować - podkreśla dr Maciej Kowalewski.

Po wpisaniu na listę pacjent nie rozstaje się już z telefonem. Propozycja może pojawić się o każdej porze, jednak ostateczna decyzja zapada dopiero po przyjeździe do ośrodka i wykonaniu badań - zdarza się, że dodatnia próba krzyżowa albo infekcja w ostatniej chwili wykluczają operację. Gdy jednak stan pacjenta na to pozwala, zespół natychmiast kieruje chorego na blok. ©©

Takiego bólu nie wolno bagatelizować! Może być powiązany z rakiem wątroby

Katarzyna Wąs-Zaniuk
katarzyna.was-zaniuk@polskapress.pl

Ból prawego barku zwykle tłumaczmy przemęczeniem albo urazem. Lekarze ostrzegają jednak, że czasem organizm wysyła w ten sposób sygnał ostrzegawczy z zupełnie innego miejsca - nawet z wątroby.

Taki objaw może mieć związek z rozwijającym się nowotworem, dlatego nie warto go lekceważyć, zwłaszcza gdy utrzymuje się długo lub pojawia się bez wyraźnej przyczyny.

Ból w prawym barku może być związany z rakiem wątroby

Ból prawego barku najczęściej ma przyczyny ortopedyczne, takie jak przeciążenia, urazy czy choroby stawu barkowego.

Czasem jednak może być tzw. bólem rzutowanym - sygnałem pochodzącym z innej części ciała.

Mechanizm ten polega na tym, że nerwy w organizmie potrafią „przekierowywać” sygnały bólowe, przez co mózg interpretuje je w miejscu odległym od rzeczywistego źródła problemu.

Podobne zjawisko obserwuje się np. przy schorzeniach szyi wywołujących bóle głowy lub problemach z biodrem, które skutkują bólem kolana.

Specjaliści podkreślają, że w rzadkich przypadkach ból barku może mieć związek z chorobami wątroby, w tym rakiem, gdy powiększony narząd uciska nerwy połączone z unerwieniem barku.

Jak napisano na stronie Cancer Research UK: „Powiększona (obrzęknięta) wątroba może powodować ból w prawym barku lub plecach.

Dzieje się tak dlatego, że powiększony narząd pobudza nerwy połączone z nerwami barku. Nazywa się to bólem rzutowanym.

Obrzęk brzucha może powodować dyskomfort lub ból, a także utratę apetytu lub uczucie szybkiej sytości. Może również powodować duszność lub obrzęk stóp.

Jakie są objawy raka wątroby?

Rak wątroby często przez długi czas nie daje żadnych sygnałów lub pojawiają się one w bardzo subtelny sposób, co utrudnia wczesne rozpoznanie.

Niezależnie od tego, czy jest to nowotwór pierwotny, rozwijający się w samej wątrobie, czy wtórny, przeniesiony z innego narządu, symptomy zwykle są podobne.

Osoby z istniejącymi chorobami wątroby, takimi jak marskość, powinny niezwłocznie zgłaszać lekarzowi wszelkie nowe lub nasilające się dolegliwości.

Do typowych objawów raka wątroby należą:

- żółtaczka skóry i białek oczu (żółtaczka), swędzenie skóry, ciemny moc i jasny stolec; u osób o ciemniejszej karnacji żółtaczka może być mniej widoczna;
- utrata apetytu lub niezamierzona utrata wagi;
- nudności i wymioty;
- ból w górnej prawej części brzucha lub w prawym barku;
- problemy trawienne, np. szybkie uczucie sytości podczas posiłku;
- znaczne wzdęcie brzucha niezwiązane z jedzeniem.

Bólu w prawym barku nie wolno ignorować, zwłaszcza jeśli utrzymuje się przez dłuższy czas lub pojawiają się dodatkowe niepokojące objawy, jak wzdęcie brzucha, nudności czy ogólne osłabienie.

W takich sytuacjach konsultacja z lekarzem jest niezbędna, ponieważ wczesne wykrycie zmian w wątrobie zwiększa szanse na skuteczne leczenie. ©©

Powiększona (obrzęknięta) wątroba może powodować ból w prawym barku lub plecach. Dlatego takiego bólu nie wolno ignorować.

